

Taxa postală
plătițe în num.
No. 224.716 929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „ÚJ
KELET” az erdélyi és bányási
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utannyomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Bérmertlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jambor
F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ara 5 lej

Kedd, 1932 Jun. 28.

5992. ÉV
SZIVAN 24.

XV. ÉV.
143. SZÁM

A ledorongolt Jorga

Tanárok, tanítók, óvónők, egyetemi tanárok, mindkét nembeli pedagógusok örömjongása közben lépett a kormány élére ezéltől alig egy évvel Jorga professzor.

Tekintélye legalább akkora volt, mint a szakála. Ő volt a nemzetközi nagyság, a világhírű történész, a román nép díze és öröme.

Tanítók, tanárok, óvónők és egyetemi tanárok egyaránt ideáljuknak tekintették Jorgát.

Azt hitték, hogy aki történelmet tud írni, az tud történelmet csinálni is.

A tanároknak stb.-nek szomorú eselődés volt ez az év, mely siralmak és kegyetlenség éve volt.

Es Jorga elvesztette a glóriafényt, mely éveken keresztül övezte homlokát.

A szatmári tanítók kongresszusán tegnap valósággal káromolták Jorgát, Jorgát ledorongolták.

A végkonkvenciákat vonták le róla. Nem is árt neki, Megérdemelte. Csak hogy neki is illene levonni ezeket a konkvenciákat.

Ő pedig politizál tovább.

Pedig jobb volna, ha a cipész megmaradna a maga kaptafájánál...

Megint reformok

A nemzeti parasztpárt közzétette végül kormányprogramját.

Ez a program nem mutat jelentősebb eltéréseket a többi pártok ideológiájával és célkitűzéseivel szemben. A nemzeti parasztpárt nem forradalmi párt, tehát nem akarhat tőle az ország radikális gyógy-szerét a nemzetgazdaság ezernyi sebére.

Mindenesetre bejelent a párt néhány új törvényt és különösképpen több előző törvény módosítását.

Ez az, amiről éppen szólni akarunk.

Teljes lehetetlenség: normális gazdasági és pénzügyi viszonyokat teremteni egy olyan államban, amelynek törvényhozásiát ugyszólván évről-évre megreformálják.

Lehetséges, hogy a konverziós törvény rossz, hogy a szeszmonopóltörvény hiányos, hogy a bírói likvidálás módja káros a gazdasági életre.

De hogyan születhetik meg ebben az országban gazdasági kezdeményezés s ki-nek lehetne bátorsága a fennálló törvényekkel számolva, valamibe belefogni, ha ki van téve annak, hogy a sűrű kormány-
változás folytán évenként átlag egyszer megváltozik az a jogi rendszer, amelyre számításait alapította? Nemcsak az igazságszolgáltatás lassu menete fáj az ország gazdasági életének, de sokkal inkább megsínyli magát a törvényhozási anarchiát.

Kevesebb reform kellene és több törvényesség.

Ki véd a fajvédő?

A természetes felelet erre a kérdésre az volna, hogy a fajvédő a saját fajtáját védi. A logika is csak ebben látná a fajvédő természetes hivatását.

A tények azonban mást mutatnak. Azt mutatják, hogy a fajvédő rendszerint nem a saját fajtáját védi, hanem azt a fajtát, amelyhez nem is tartozik.

Magyarországon a magyar fajvédelem legfőbb szószólói a Wolffok, a Klebeis-bergek, a Hallerek. Olyan emberek tehát, akiknek a magyar fajtához sem vérségi, sem történelmi közük nincs.

Most aztán kiderül, hogy a német fajvédelmet is egy olyan uriember látja el, mint belügyminiszter, aki származására nézve — lett. Egy kis balti államnak és népecskének Németországba szakadt haj-tása, aki a fajtisza németeket akarja megvédeni a fajtisztatlanságtól.

Gayl báró ur ugyanis, az új német bel-
ügyminiszter, mint a rigai lapok megál-
lapítják, olyan családból származik, amely nek bőségsje nem Németországban rin-
gott és eredetileg nem is Gaylnak, hanem Gaylisnak hívták.

Ez az uriember most a fajtisza néme-

Létrejött az angol-francia jóvátételi megegyezés?

Macdonald tegnap Gibsonnal, Dawissal és Germain Martinnal tárgyalta. Herriot Párizsban exozét mondott. Pápen visszautazott Lausanneba

Párizs, június 27. Herriot a francia szenátus külügyi és pénzügyi bizottsá-
gai előtt exozét mondott a genfi és lausannei tárgyalások állásáról. A tá-
jékoztató befejeztével a miniszterelnök
audiencián volt Lebrun elnöknel s este
elutazott Lausanneba, ahová a délelőtt
folyamán megérkezett.

Ezzel egyidejűleg tegnap Germaine
Martin francia pénzügyminiszter tár-
gyalást folytatott Macdonalddal. Az
esti órákban a delegációk köréből új-
ságírók azt az értesülést szerezték,
hogy állítólag létrejött volna az angol-

francia jóvátételi megegyezés, mely
szerint a lausannei konferencia csak
ideiglenes megoldást hoz a jóvátételek
kérdésében s azután a hatalmak bevár-
ják azt az időpontot, amikor már tár-
gyalhatni fognak Amerikával a hadi-
adosságok ügyéről.

Egyébként Macdonald tegnap felke-
resté Gibson és Dawis amerikai lesze-
relési fődélegátusokat is s velük ebé-
delt és tárgyalt. Tegnap este von Pa-
pen kancellár is visszautazott Lausan-
neba, ahova ma délelőtt tizenegy óra-
kor érkezett meg.

Még egy milliárd lejt folyósít a Banca Nationala a kormánynak

Roger Auboin tanácskozik a Banca Nationala vezetőivel

Bucuresti-Bukarest, június 27. *Mad-
gearu* nyilatkozik az Adeveruinak a
Rist-jelentésről. Megállapítja, hogy a
jelentés alapján bizonyos felelősségek
vannak, amelyeket nem szabad elfelej-
teni. A Rist-jelentés megállapítja hogy
a nemzeti parasztpárt rövid kormány-
zása alatt likvidálta a multat és annak
mintegy 15 milliárdnyi hátralékos bü-
neit. 1931-ben viszont az előző kor-
mány alatt olyan kiutalások történtek,
amelyek nem okvetlenül szükségesek
voltak és amelyekért felelősségre is
kell vonni azokat, akik bűnösök. Még
1932-ben is, amikor már nyilvánvaló
volt, hogy az állami inkasszó nem éle-
gendő a fizetések és nyugdíjak kiuta-
lásához, történtek olyan kiutalások, tel-
jesen szabálytalanul, amelyekért valaki
felelősséggel tartozik.

A Roger Auboin, a Banca Nationala
technikai szakértője, aki a külföldi hi-
telezők megbízottja is, tegnap hosszabb
tárgyalást folytatott Anghelcsucval a
Nemzeti Bank kormányzójával, továb-
bá Mironescu pénzügyminiszterrel. A
Dimineata szerint a megbeszélések
eredményeként Auboin ratifikálta a
Nemzeti Bank és a kormány között az
ezüstpénz kibocsátására nyújtott egy
milliárdos előlegre vonatkozó megál-
lapodást, — amely összeget az elmúlt hé-

ten már folyósítottak is. — A további
tárgyalások egy másik milliárd folyó-
sítására vonatkoznak, amely összeget
a stabilizációs kölcsön alkalmával a
CFR beruházási alapjára hasítottak ki
és eddig fel nem használták. Előrelát-
hatóan Auboin ennek az összegnek az
állam részére, a rendkívüli szükséglet-
ek fedezése végett való kiutalásához
hozzájárul és a legközelebbi napokban
ez az egy milliárd is folyósítva lesz a
nyugdíjak és más anyagi kiadások fe-
dezésére. A tárgyalások egyébként arra
engednek következtetni, hogy más ala-
pokokat is fognak találni, amelyekből az
államháztartás szükségleteit egyelőre
fedezni lehet és módot találnak a Cre-
ditul Agricol működésének megújításá-
hoz.

Közzétették két Kreuger-vállalat mér-
legét, Stockholmból jelentik: A Kreuger-
érdekelttségbe tartozó Svenska Tändstick
és az Ericson vállalatok közzétették mér-
legeiket. A Svenska 25.6, az Ericson 22.7
millió svéd korona veszteséget mutat ki.
A kiküldött nemzetközi bizottság revizo-
rai, akik a mérlegekkel egyidejűleg nyil-
vánosságra hozták a vizsgálatuk eredmé-
nyét, az Ericson igazgatósága részére
felmentés mgadását javasolják, amit a
Svenska vezetőségétől meg akarnak ta-
gadtni.

tek nevében menti a német kulturát és
civilizációt. Azt a kulturát és civilizációt,
amelynek megteremtésében őseinek sem-
mi része nem volt s amelyet nem azok
veszélyeztetnek, akik ellen ő megvédeni
akarja, hanem maguk a védelmezők.

Ez a tény egy reflektornál is élesebben
világít rá a fajvédelem egész tisztátalan
és hazug demagógiájára.

Az igazi nagy németeknek, mint Goethe,
Lessing, Herder, Gerhardt Hauptmann
nem volt szükségük arra, hogy fajvédel-
met prédikáljanak, mert hiszen valóban
németek voltak. Még pedig a német kul-
tura és civilizáció megteremtői és lénye-
gének hordozói.

A fajvédelemre tehát azoknak van szük-
ségük, akik de facto nem tartoznak vala-
melyik nép, vagy fajta ősi típusához s
akik uszítással és hazugságokkal akarják
elleplezni ezt a körülményüket.

Fajvédelmi kulturát hirdetnek tehát,

akik hijjával vannak a valódi kulturának,
különösképpen annak a kulturának, ame-
lyet megvédelmezni akarnak.

Mit védenek tehát ezek a fajvédő urak?
Azt a fajtát, amelynek védelmét senki
sem kérte tőlük, nem védelmezhetik, mert
hiszen semmi közük hozzája.

A fajvédők nem is a fajtájukat védik.
Amikor fajvédelemről beszélnek, akkor
az üzleteiket, a hatalmukat, kalandorsá-
guknak lehetőségeit védik. Rá akarnak
tenyerelni a valóban fajilag és történel-
mileg német származású nép jogaira,
hogy a jogok elkobzása árán elnyomha-
sák és kifosztathassák azt a népet, amely-
nek „tisztaságát” védelmezik.

Gayl báró, a kis Lettonia fia eme faj-
védelem jegyében lett Németország bel-
ügyminisztere, mint ahogyan Goebbels és
a többi „fajtisza” németeknek is annyi
közük van a tisztafajusághoz, mint Gayl
bárónak.

VILÁG TÜKRE Bismarcktól — Papenig

— Jegyzetek a német államok elszakadási mozgalmához —

A párizsi kommun elvézése után 1871
nyarán a porosz csapatok bevonultak Pá-
rizsba. A junker koncepció, amelynek ak-
kor Bismarck volt a legerőteljesebb és
legzsensialisabb hordozója, csizmája alá
gyúrte a második francia császárságot,
mely egy kalandor és egy félig kor-
rupt bürokrácia kreaturája volt. Ezzel
a fegyvertényvel egyszerre két nép új kor-
szaka vette kezdetét. A Bonaparték urai
ma mindörökké megbukott Franciaország
ban s a thiersi reakció vállalain a polgári
francia köztársaság újra feltámadt ha-
lotti poraiból.

Ezt megelőzőleg azonban Versailles-
ben a német imperializmus és az akkori
német demokratikus erők egy kölcsönös
álma is megvalósult: a protestantizmus
óta darabokra szaggatott német kisáll-
amok egyesülése a porosz származású szá-
szár jogara alatt.

A modern Németország és a mai Fran-
ciaország kialakulása 1871 nélkül nehe-
zen volna elképzelhető. Az 1871-ki ver-
saillesi békekötés teremtette meg a mili-
tarista nagyhatalmi Németországot, de
ugyancsak ettől az időponttól számítha-
tó a francia reváns-eszme születése is,
mely végül is a világháború vértengeré-
be fulladt.

1871 nélkül, a német egység megszüle-
tése hijján, Németország gazdasági erői
aligha fejlődhetek volna olyan expan-
zív erővel, mint amilyenel ténylegesen
kifejlődtek. A Majna-vonal, mely a déli
német államokat az északi, helyesebben
a porosz államoktól elválasztotta, a sze-
dáni győzelem után megszünt tényle-
ges választó-vonal lenni a bár az egyes
német tartományok, fejedelmek és kirá-
lyaik jogara alatt megtartottak bizonyos
önállóságot, — gazdasági és katonai
viszonylatokban harmonikusán simultak
bele az egyetemes német célok karjaiba.

Az 1918-ki német összeomlás, a köztár-
saság kikijáltása sem tudta megintatni
ezt az egységet. Bár Poroszország gazda-
sági és szociális fejlettségén fogva sok
tekintetben a forradalom után is előtte
járt a többi német államoknak: a biro-
dalmi egység meglazításának kísérlete
egyetlen tartománynak sem jutott eszé-
be. Sőt ellenkezőleg: az 1918-as ver-
saillesi békeszerződés, a nyomában faka-
dó megaláztatás, az infláció nyomora, a
Rajna-vidék megszállása ellenállóbbá ko-
vácsolta ezt az egységet, mint valaha. A
szociálista rezsim kedvezett ugyan Berlin
szubremáciájának, aminek főleg az volt
az oka, hogy a német szociálisták fész-
ke mindig is a porosz tartomány volt.
Otto Braun a forradalom kitörése óta
egészen napjainkig áll rendületlenül a po-
rosz tartományi kormány élén s ugyan-
csak Berlin lett előbb a spartacus-, majd
a kommunista mozgalom központja. Po-
roszország mellett Szászország vitte elől
a szociálisták és a forradalmi eszmék
zászlaját, míg a délnémet államok, így
elsősorban Bajorország, hosszú időn ke-
resztül olybá tűnt fel, mintha a weimar-
i alkotmány és a szociálista rezsim
csaknem nyílt ellenfele volna.

Különösen a rövidéletű bajor tanács-
köztársaság leveretése után kerekedett
felül Bajorországban egy erős köztársá-
sággelletes szellem, amely főleg a bírósá-
gok ítéleteiben tükröződött.

Ebben az időben ez még érthető volt.
Bajorország, a nagy többségben protes-
táns Németország keretein belül minden-
kor a katholicizmus végvára volt, a né-
met művészeti szellem őrzője, ahol Wag-
ner Richard zeneköltészet, a képzőmű-
vészet és az építészet kultusza a bajor
királyi ház nemes hagyományából táp-
lálkozott.

Nem véletlen tehát, hogy Hitler Adolf
éppen Bajorországban kezdte meg pályá-
futását s a müncheni söröskoreszmák hor-
dón fejtegette ki először azokat a „vi-
lágboldogító” eszméket, melyek annyi né-

met kispolgári fejben zavarták meg a sör és a víz egyensúlyát s amelyek a rajnai nagyipar junker nagyparaszainak olyan hatalmas szolgálatokat tettek.

Hitler valóban Bajorországból indult ki s egy ideig úgy látszott, hogy Bajorország lesz az a föld, ahol a hitlerizmus boldogombái kövér humuszra találhatnak. A történelemben azonban van bizonyos feminin jellegű szélsőségesség, amit a görög érzés is felismert azáltal, hogy Clot, tehát asszonyt tett meg istenné. Ennek a történelmi szélsőségnek jóvoltából történt meg az, hogy Hitler mozgalma végül is nem Bajorországban eresztett mély gyökereket, ellenben a „józan“ északon: Poroszországban érte meg híbe tetlen sikereit.

Minden látszólagos szélső ellenére is azonban a dolgok illetően alakulása még sem pusztán véletlenség. A katolikus bajor nép, helyesebben polgárság zöme is a centrumpárt-hoz húz, ahhoz a centrumpárt-hoz, mely Hitlert, nyilván pápi befolyásra, eleve indexre tette. Amely mértékben sikerült Hitlernek az északi protestáns államokban gyökeret eresztetnie, éppoly mértékben távolította el magától a katolikus német államokat. Izzága nacionalizmusa természetesen riasztotta el az alapjában véve internacionális színezetű katolikus egyházat s annak befolyásos klérusát, mely műveltségben, szellemében, államférfiúi providencialitásban jóval felette áll a protestáns papságnak. A bajor kispolgár is sem tévesztette el hatását ennek a klérusnak befolyása, amelynek drílljében és lelki hatásaiban elfinomultabb, politikussábbá, céltudatosabbá gyarodott át.

1918-ban, ha valaki Poroszországban, vagy Szászországban annak a nézetének adott volna kifejezést, hogy eljön az idő, amikor ez az alapjában véve konzervatív beállítottságú német katolicizmus lesz védőbástyája a német demokráciának és gátja a hitlerizmus féltelenségeinek: minden bizonnyal lenéző mosollyal tisztelték volna meg. Hogy ez a mosoly mennyire nem lett volna jogosult, azt napjaink eseményei bizonyítják.

Amióta Pápen junker-kormányára Hitler támogatásával uralomra került: a német államok, élükön Bajorországgal, a leghatározottabb ellenállást tanúsítják úgy a diktatórikus, mint a restaurációs; úgy az antiszociális, mint a kampószerű akarnokság előretöréseivel szemben.

A föld, ahol Hitler először vetette meg a lábát, teljesen kicsuszni készül, a romantikus mázoloság lábaitól. Hitler Bajorországban csaknem karanténba helyezték immár, ugyanabban a Bajorországban, mely 1919-ben véres kézzel verte le a kommunista tanácsköztársaságot.

Sőt ma már a birodalmi kormány és a München vezérlete alatt álló német tartományok között annyira kijelődött a helyzet, hogy az 1871-es német egység műve komoly veszedelemben forog. Az aulikus Bajorország politikai vezérei halatlan bátorsággal szegedik szembe akaratukat a Hitler-támogató birodalmi kormánnyal. A német államok federa listikus törekvései egyre nyiltabban törnek a felszínre. A Majna-volnál visszaállításának lehetősége egyre komorabban rajzolódik ki a kortársi német történelem egén.

Ennek a fordulatnak történelmi jelentőségét e pillanatban alig mérhetjük fel. Nemcsak arról van szó, hogy Dél elszakadni készül a köztársasági demokrácia védelmében Északtól, de ezzel kapcsolatban és egyidejűleg az egyre akutabbá váló polgárháboru esélyei is megsokszorozódnak a felbolygott lelketű Németországban.

A nagy versaillesi mű, a német egység történelmi ténye felborulóban van egy izzága politikai kalandor okvetlenkedése miatt.

Ez olyan váratlan fordulat, amellyel csak ideig-óráig lehet sikerrel szembe szögezni a junker-diktatura rémét. Ne feledjük el, hogy a német tartományok ellenállása egyeszersmind az északi államok demokratikus és haladó erőinek ellenálló képességét is fokozza, ami a szociálisták és kommunisták meglepésszerű együttműködésében is kifejezést nyer. Pápenek nehéz fába vágják a fejszéküket. A dió, amelybe beleharapni akarnak, keményebbnek ígérkezik, mint az az ág, amelybe Hitlerék a weimari alkotmány hulláját szeretnék belefektetni. Egy kettészakadt Németország, külpolitikai vonatkozásban is olyan hatalmas dilemmát jelentene a Hitler-jun-

ker reakció számára, amelyet egy katonai erőszak fejszéje sem tudna egykönnyen kettévágni.

Ma minden jel arra vall, hogy a német államok ellenállása mindaddig fog tartani, amíg Hitlerék nem kapitulálnak. Hitler nem hibába dühög és toporzékol: tudnia és éreznie kell, hogy az a történelmi szerep, amely neki jutott, kezd túlnőni az ő elképzelésein s a „harmadik birodalom“ frázisa, mellyel eddig

operált, — csak a birodalom feje nélkül válósulhat meg, ha egyáltalán megvalósulhatna.

Brüninget el lehetett távolítani, de Brüning most keményen visszavág. Hitler előre vágathat részeg paripáján, de viszont e részeg paripa patkója a német államok ellenállásában és az északi államok demokratikus erőinek erején nagyon könnyen kettérepedhet.

Salamon László.

Odaát sem minden fenéig tejfel...

Milfai Jan, a zseniális ruszinszkói körjegyző, akitől a román pénzügyminiszterek is tanulhatnak

Tizenhét zsidó lista és csehszlovákiai zsidók széthuzásának eredménye

Sighet-Máramarossziget, június 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ez is elég tétel. A közös sorson való vigasztalódás. A meggyőződés, hogy odaát, Máramaros tulsó felében, mely a szabad, független és demokrata köztársasághoz tartozik, no igen, hogy ott sem minden fenéig tejfel.

Mert eddig csak építkezést láttunk ott és lendülő iramot és polgári jólétet. A Tiszán és határmenti formalitásokon kívül ez választott el bennünket egymástól. S az a kellemetlen helyzet, hogy amíg ők sopánkodtak fölöttünk, bennünket evett a sárka irigység.

Ma megváltozott a helyzet. Ma... elégedetlenek a tömegek és tüntetnek. Az elégedetlenségre a csendőr azzal válaszol, hogy sortűzet ad és letartóztatást eszközöl.

S Ruszinszkóban az elkéseredés a tetőfokára hág.

Szlatina tragédiája...

Itt van mingyárt Szlatina, Máramarossziget egykori külvárosának az esete. Ahol a generális bajokon kívül egy speciális tragédia is van.

Szlatinán baj van a jegyzővel. Hónapok óta deputációzik három község szolgabírónál és kormányzóknál, hónapok óta gyűjtenek aláírásokat, küldenek feljelentéseket, könyörögnek, fenyegetőznek — s a jegyző rendületlenül ül hivatalában.

Az sem használ, hogy a kampányt a papok vezetik, zsidók, románok és oroszok, az sem használ, hogy hónapok óta fő a három község és háborognak a kedélyek.

Aki pénzügyminisztereket lepipál...

Vajjon mi lehet az oka annak, hogy három község lakossága, nemzetiségre való tekintet nélkül, a papokkal az élen, élet-halálharcot folytat egy jegyzővel, akit a hivatalos hatalom erőinek erejével posztján tart? Vajjon hogy néz ki a csehszlovák köztársaság adminisztrációja?

Ime, mit mond a jegyzőellenes mozgalom egyik vezetője:

— Egy szép napon a jegyző kidoboltatta, hogy állami munkálatokhoz fuvarosok kerestnek. Nagy volt az öröm a faluban, mert az utóbbi esztendőben a fuvarozás megcsappant, az állam pedig jól fizet és pontosan. Az egész falu felcsapott fuvarosnak, túlekedtek a jegyzői hivatalnál s a jegyző szortirozott. A jelentkezők közül 80 fuvarost megfogadott, de kijelentette nekik, hogy egy új rendelet értelmében a fizetések ezután nem hetenként, hanem a hónap végén lesznek. Ez sem volt baj. Ellet volt a faluban. Az elsejei fizetés reményében a boltos adott zabot, cukrot, lisztet és meggyebét. A község várta az 200 ezer koronát. S elsején? Az egész fizetés alig tett ki 50 koronát. A jegyző ugyanis trükköt csinált. Azo-

kat az egyéneket fogadta meg, akik fizetéseketlenek és adóba nem lehet náluk semmit sem behajtani. Most, hogy dolgoztak, kiszámította, hogy visszamenőleg 1919-ig milyen adókkal, milyen taxákkal, milyen kamatokkal és kamatos-kamatokkal maradtak adósok — s mindezeket levonta. Érthető, ha ezután a község el van keseredve a jegyző miatt.

A zseniális Milfai Jan...

Hát igen, így dolgozik egy kis körjegyző a tuloldalon. S csupán a magaságos égne különös kegye az, hogy a mi pénzügyminisztereink nem járnak Szlatinára leckét venni Milfai Jan körjegyzőtől.

Akíró informátorem röviden még a következőket mondotta:

1. A jegyző antiszemita. Számtalan antiszemita heccnek a szerzője.

Schön Dezső.

Kilencvenezer lejes kasszarablás tettesét fogta el tegnap a kolozsvári rendőrség

A Distributia Petrolului irodájában az árvizek idején elrabolt 76 ezer lejes rablás tettese a vállalat egyik munkása volt, aki másolatot készített a kasszakulcsról

Cluj-Kolozsvár, június 27. (Az Uj Kelet tud.) Rendkívül érdekes bűnügyi nyomozást fejezett be tegnap a kolozsvári rendőrség. Még tavaszi árvizek idején rejtélyes kasszarablás történt a Distribuirea Petrolului Rt.-nak a Nádas partján lévő telepén. A vállalat igazgatója Pănişel Iancu, bűnvádi feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a vállalat vaskasszájából 76 ezer lejt loptak el. A lopás feltűnő körülmények között történt. Az áradás miatt a vállalat tisztviselőinek el kellett hagyniuk az épületet. Pănişel Iancu az árvíz estjén szabályszerűen lezárta a Werheim-kasszát és szomszédos épületbe ment át feleségével. A kasszának két kulcsa közül az egyik Pănişel Iancu, a másik pedig feleségének birtokában volt. Másnap reggel, a mikor az igazgató az irodába visszatért, kinyitotta a kasszát és megdöbbenéssel látta, hogy 76 ezer lejt készpénz hiányzik belőle. A kasszán sehol erőszak nyomai nem látszóttak, ami arra mutatott, hogy valakinek a személyzet tagjai közül kulcsa volt a kasszához és az éjszaka során az fosztotta ki a Wertheimsekretnyt.

A rendőri nyomozás hetekig bizonytalan feltevések között mozgott. A gyanu előbb magára az igazgatóra és családjára esett és a rendőrség azt tettele föl, hogy önablás történt a Dis-

2. Korrupt. A rahói szolgabíróságon fekszenek a dosszárai.

3. A lakosság között háboruszkodásokat akar előidézni.

Ez utóbbiból annyit sikerült elérnie, hogy a három község három nemzetiségű lakossága közös frontot alkotott és ellene fordult. S addig nem fog nyugodni, míg a kormányzót belátásra nem bírják, hogy a „zseniális“ jegyzőt elhelyezze.

Igaz, Szlatina külvárosa volt Máramarosszigetnek és ma is olyan gazdasági kapcsolatok vannak a két fél-Máramaros között, hogy egymás eseményei és problémái szinte érdeklődésre találnak.

Milfai Jan, a szlatinai jegyző ügyéhez tulajdonképpen mégsem volna semmi közünk.

Minden államnak szuverén joga, hogy azt nevezze ki jegyzőnek, akit akar s arra a helyre, ahová éppen tetszik.

De ennek az antiszemita jegyzőnek az esete kiáltó momentó az ezerféle szakadt ruszinszkói zsidóság számára.

Mert mi itt a helyzet?

Az elmúlt héten községi választások voltak Munkácscon. A zsidóság — a lakosság 74 százaléka — önálló listával indult. Azaz, hogy önálló listával. Mert 17 önálló zsidó lista volt. Az eredmény persze nem maradt el: Munkácscon, ahol a zsidóság a lakosság 74 százalékát teszi ki, — egyetlen zsidó képviselőtölteti tag nem lett megválasztva.

S Ruszinszkó félmillió zsidójának a kormányzósnál nincs annyi befolyása, hogy egy antiszemita jegyzőt áthelyeztessen.

Most, amikor Románia zsidósága öntudatos gerinceségének tanujelét kell hogy adja, nem árt, ha bemutatjuk a ruszinszkói példát.

Hogy azon okulva, lássuk, mit jelent a zsidó széthuzás és milyen hatalom rejlik a zsidó egységben.

Két év mul

Szer
sel,

„Legkés

Cluj-Kolozsvár, let tud.) A New külső ember ül, nek a csokoládér arcon. Markáns alatt, a fején ped nemezkalap, olyan is már csak a felvénak végtelen ameburünkön nincs buggyos nadrág a kávéházi zsektónsággal.

Tataresc

Bukaresti jelzés ház előtt, Petrin tal invitálja az — Jöjjenek velőnöklet Tatarescu szocialista párt Beülünk az soffőr mellett h szől hátra: — En nem bá Csak a jöltermő

Mi is ve

Az újságírók r fejükkel. Igaz is, minden politikus ne lehetne a csiztán ma rendkívül az a szabály sermadia maradjon naru például nem cipőfelsőrész kir többé. A háromle kel akarja felcsesocializmus jegremtője: Stefan politikusok sima helyen az Astor prezumptiv Hitle vérbátyja Tatare miniszternek. Ugy szürke haj, markvonások, Valami né, a simára bógári jöltápláltas lenül szimpatiku ler és főleg sokdík az arcán. E sem sörösökancsó francia peszgo olindul...

— Tehát, elnö megmondani, ho peni célja az ön

Stefan Tatar fotójában. Petri cipőjét méregetti jóvialis, hófehét. Az ember nem mancea professzvári vezetőjével válaszol a kérdő feje felett s uló tömegekhez — A mi párt Az egyik szociálik nacionalis: együtt adja a mozgalunk r linivel. Csakhognak alkalmazko

Festetni, tisztítani, olcsón és jól csakis az UNIO-nál, Cluj!

Féla

Két év múlva egyedül Petringenaru fog trombitálni ebben az országban...

Szemtől-szemben Tatarescu ezredessel, a romániai Hitler párt elnökével

A romániai nemzeti szocialista párt leszögezi, hogy nem antiszemita. Forradalmi program: Franciaországgal szakítani, a külföldi tartozásokat nemfizetni, perszonalunió Magyarországgal

„Legkésőbb három éven belül átvesszük a hatalmat...!”

Cluj-Kolozsvár, június 27. (Az Uj Kelet tud.) A Newyorki teraszán marcona külsejű ember ül. Bősz kifejezések feszülnek a csokoládéra barnított, borotvált arcon. Markáns pakompart a halánték alatt, a fején pedig széleskarimájú barna nemezkalap, olyan, aminővel a cowboycok is már csak a felvevőkészülék előtt rohannak végtelen amerikai prériken. Am emberünkön nincs sem revolver, sem buggyos nadrág és szilaj paripa helyett a kávéházi széket üli meg halálos biztonsággal.

Petringenaru professzor vagyok — mondja a bemutatkozásnál, röviden, de nagyon határozottan.

Igen, ez ő, a csizmadiamester. Szélmossági ügyeit évek óta hiába próbálják kibogozni az erdélyi bíróságok. Jelenleg a romániai nemzeti szocialista párt alelnöki tiszttségét tölti be. Az egyesült cuzista—nemzeti szocialista pártok vá-

lasztási kampányának erdélyi irányítója. Eppen ebben a minőségében tárgyal most a terasz rácsán keresztül egy bizonytalan külsejű úrral.

— Mit tizezer lej?!... Ötvenezret adok. Kapsz hozzá autót, manifesztumokat. Kapsz a propagandához ötven cuzistát. Csak tedd le a listát. Csak a lista legyen letéve!

A bizonytalan ur habozik elfogadni ezt a csábító ajánlatot, Petringenaru ez nem alterálja. Borizú baritonján, amelyből a hordó tetejének kitünő akusztikája csendül, leszögezi:

— Majd meglátják az urak, hogy kicsoda Petringenaru! Ebben az országban tíz évig mindenki trombitált és senkinek a hangját nem lehetett hallani. Két év múlva már csak Petringenaru fog trombitálni. És az ő hangját mindenki hallani fogja.

Tatarescu ezredes a nemzeti szocialista párt elnöke

Bukaresti jelzésű autó stoppol a kávéház előtt, Petringenaru széles mozdulattal invitálja az újságírókat:

— Jöjjenek velem az urak. Bemutatom önöket Tatarescu ezredesnek, a nemzeti szocialista párt elnökének!

Beülünk az autóra, Petringenaru a soffőr mellett helyezkedik el és onnan szól hátra:

— Én nem bánom, ha támadnak... Csak a jötkérmő körtéféra dobálnak kö-

vet a bolondok... A nem termő fűzfát meg a bolond sem bántja... Én három piculéért téglát hordtam a vályogvető cigányoknak, úgy tanultam ki a bőripari szakmát... Hol van még Romániában politikus, aki olyan cipőt tudna csinálni, mint én?... Mint jogász, mint kémikus, mint csizmadia mindenütt megállom a helyemet... És aztán miért lennék én rosszabb miniszterelnök, mint az eddigiek?...

Mi is voltaképpen a nemzeti szocialista párt célja?

Az újságírók megértőleg bölintanak a fejükkel. Igaz is. Ha ebben az országban minden politikai csizmadia, akkor miért ne lehetne a csizmadia politikus? És aztán ma rendkívüli időket élünk. Ma még az a szabály sem érvényes, hogy „csizmadia maradjon a kaptafánál”. Petringenaru például nem maradt. Ambícióit egy cipőfelsőrész kirajzolása nem elégíti ki többé. A háromlábú banklit bársonyszékkel akarja felcserélni, a romániai nemzeti szocializmus jegyében, amelynek megteremtője: Stefan Tatarescu ur, a regáti politikusok sima elkövetésével kintál helyet az Astoria halljában. Románia prezmptív Hitlerje érdekes figura. Testvérbátyja Tatarescunak, a vot liberális miniszternek. Ugyanaz a jellegzetes acél-szürke haj, markáns orr és energikus arc vonások. Valamivel alacsonyabb öccsénél, a simára borotvált arc viszont polgári jóltápláltságról tanuskodik. Feltétlenül szimpatikusabb jelenség, mint Hitler és főleg sokkal több értelem tükröződik az arcán. Ez a karrier semmiesetre sem söröskancsó, hanem sokkal inkább francia pezsgő mellől fog elindulni. Ha elindul...

— Tehát, elnök ur, lesz szíves nekünk megmondani, hogy mi is a tulajdonképpeni célja az önök pártjának?

A kettős cél Stefan Tatarescu hátradől az egyik fotójában, Petringenaru szürke vászoncipőjét méregeti egy másikban. Mellette jóvialis, hófehérhajú, szemüveges bácsi. Az ember nem is hinné róla, hogy Dimancea professzorral, a cuzisták kolozsvári vezetőjével azonos. Az elnök úgy válaszol a kérdésekre, mintha az újságíró feje felett a láthatatlanul feltornyosuló tömegekhez beszélné:

— A mi pártunknak kettős célja van. Az egyik szociális: a szocializmus. A másik nemzeti: a nacionalizmus. A kettő együtt adja a nemzeti szocializmust. A mozgalmunk rokon Hitlerrel és Mussolinivel, Csakhogy a nemzeti szocializmusnak alkalmazkodnia kell az egyes orszá-

gok specifikus viszonyaihoz. A mi mozgalmunk különbözik úgy a fasisztus-tól, mint a hitlerizmustól. Mi például készséggel vesszük fel sorainkba a magyar és szász kisebbségeket is...

— És a zsidók?

— A zsidókkal szemben is más az állás pontunk. Mi nem hirdettük programszerűen harcot a zsidók ellen. Csak éppen hogy zsidót nem vesszünk fel a romániai nemzeti szocialista pártba.

— És vajjon miért?

Csak éppen nem vesszünk fel zsidót

— Mert ez akadályozná közeledésünket a külföldi államok, különösképpen a németországi és lengyelországi nemzeti szocialista pártokhoz. Ezek éles harcot hirdettek a zsidók ellen...

Az elnök nem szívesen időzik ennél a kérdésnél. Inkább magáról beszél:

— Ne gondolják, uraim, hogy a romániai nemzeti szocialista pártot én hívtam életre. Az én érdemem legfeljebb az, hogy kibontottam a zászlóját egy olyan mozgalomnak, amely ténylegesen már létezett ebben az országban. Én már meglévő nemzeti szocialista sejteket találtam úgy a románság, mint a magyar és szász kisebbség körében.

— Kik ezek a magyarok és szászok?

— Erről nem nyilatkozhatom pártunk őszi kongresszusáig. Akkor amugyis nyílt városra fog kerülni.

Petringenaru nem állja meg, hogy közbe ne szóljon:

Írásbeli paktum a hitlerista szászokkal

— A vezetőségünkben van egy magyar is, Fabriciusszal, a hitlerista szászok vezetőjével írásbeli paktumunk van...

— Az elnöknek nem tetszik ez az intervenció. Sürgősen dezavualja alelnökét:

— Ne ferdítsük el a dolgokat, Nekünk semmi közünk Fabriciushoz. Fabricius Cuzával kötött választási paktumot:

— És mondja, elnök ur: ha hatalomra

kerülnek, úgy a magyarok és szászok is részt vennének a kormányzásban?

Petringenaru ismét közbeszól: Hogyne! Épügy, mint Csehszlovákiában!

Lustaság helyett a munka kultuszt!

Tatarescu: Ugy van. Mindenesetre fel akarom az urak figyelmét hívni arra, hogy mi különös súlyt helyezünk programunk szocialista vonatkozásaira. A lustaság helyébe a munka kultuszt akarjuk állítani, sőt elmegyünk egészen a kötelező munka bevezetéséig is. Magánvagyonok felhalmozódása a mi államunkban nem lesz lehetséges. Annak sem szabad megtörténnie, hogy tömegek nyomorogjanak. Minden egyes embernek az egzisztenciához való joga kell hogy legyen a román állam legelső imperatívusza... A külpolitikába is egészen új elveket hozunk. Európa mai konstellációjában Románia csak úgy tudja világpolitikai helyzetét fenntartani, ha bekapcsolódik egy közép- és kelet-európai föderációba, amelynek vezető állama Németország. A francia barátság jó és hasznos volt addig, amíg Nagyrománia megteremtődött. Most azonban Németország felé kell orientálódnunk. Csak egy ilyen közép- és kelet-európai blokk tudja biztosítani a békét Európában. Csak így lehet gátat vetni a bolsevizmusnak és a szovjet imperializmusnak.

— Hogy érti ezt, elnök ur?

Az első lépés a román-magyar perszonalunió

— A dolog igen egyszerű. Szovjet-Oroszország iparilag és gazdaságilag oly hatalmas fejlődésen ment keresztül, hogy a szovjet nyugati és a Fekete tengerre irányuló expanziója évek kérdése csupán. Az ötéves tervgazdaságok keresztül vittele szükségessé fogja tenni a szovjet számára a terjeszkedést. Ezzel szembe akarjuk mi állítani a közép- és kelet-európai államok blokkjának védőfalát. Az első lépés ebben az irányban Magyarországgal és Románia közötti politikai, vagy perszonalunió megteremtése. Mi vagyunk az első romániai párt, amelynek bátorsága lesz ezt a kérdést az őszi kongresszuson nyíltan napirendre tűzni. Persze, előbb életre kell hozni az egyes országok nemzeti szocialista pártjainak internacionáléját.

— Nagyon érdekelne, elnök ur, hogyan

segítenének önök a gazdasági válságon?

— A mai gazdasági rendszer teljes csődbe jutott. Nem lehet segíteni rajta. Legfeljebb ideig-óráig hosszabbítják meg nem a rendszer, hanem a válság életét. A mi első dolgunk volna moratóriumot elrendelni a külföldi tartozásokra. Akár tetszik ez a francia kapitalistáknak, akár nem. Nem lehet az, hogy a havi 800 millió lejes állami inkasszóból 500 millió külföldre vándoroljon. Románia egyszerűen nem tudja fizetni külföldi tartozásait. Továbbá az aranyfedezetet csak külföldi vonatkozásokban tartjuk fenn. Bel-földi vonatkozásban bevezetjük a „nemzeti gazdagság” fedezetét. A katonai szolgálati időt hat hónapra szállítjuk le. További egy-két-három hónapig minden ifjunak dolgoznia kell a nemzeti ujjáépítés frontján: az ország elektrifikálásán, az utak rendbehozatalán. Erről oklevelet is kapnak azzal a felirattal: „X. Y. becsülettel harcolt a nemzeti ujjáépítés frontján”.

— A mai gazdasági rendszer helyébe az államkapitalizmust vezetjük be. Közép- és kelet-európai államok blokkja megoldaná a kisebbségi kérdést is. A végső-kig menő harcot hirdettük a jelenlegi román polgári pártok ellen, amelyek elvesztették létjogosultságukat...

Legkésőbb három év múlva

Valamennyien fellélegzünk. A program beszéd véget ért.

— És mondja, elnök ur, mit gondol, mikor fognak önök hatalomra kerülni?

— Legkésőbb három éven belül.

— És ha hatalomra jönnek: mihez kezdenek a romániai zsidósággal? Kizárják az államból is, épp úgy, mint a pártból?

Csak azért

A legkomolyabb felháborodás hangján tiltakozik ez ellen.

— De érte meg, mi csak azért nem vesszük fel a zsidókat, mert ez nagyon megnehezítené a közeledést a többi nemzeti szocialista pártokhoz. Mi nem harcolunk a zsidók ellen. A zsidók végeredményben igen hasznos elemek lehetnek az államban...

— Mondja meg őszintén, elnök ur: ön személyesen hogyan vélekedik a zsidókról?

— Nekem nem lehet más véleményem, mint a pártomnak. Mindenesetre, a személyes kapcsolataim a zsidókkal, az egészen más...

Csak választási kartell...

— Ha ez így van: miért kötötték kartellt Cuza antiszemita ligájával?

— Egyszerű választási kartellről van szó csupán. A választások után ki-ki megy a maga útján.

Még csak arra kér meg, hogy kijelentéseit objektívan adjuk vissza. Nos, megígérjük, hogy ezentul is a legteljesebb objektivitást fogjuk megőrizni Petringenaru pártjával szemben. Amelyet Hitler-től csupán az választ el, hogy Tatarescu a franciák ellen beszél és a zsidókat gondolja, Hitler pedig a zsidók ellen prédikál és a franciákat gondolja... k. r.

Négyezer hadiözvegy és nyugdíjas tüntetett a buzai pénzügyigazgatóságon

Bucuresti-Bukarest, június 27. Ma reggel 9 órakor a buzai pénzügyigazgatóság palotája előtt 4000 hadiözvegy, hadirokkant és nyugdíjas gyűlt össze. Elnökük Panaitecu Panait vezetése alatt hatalmas tüntetést rendeztek, követelve elmaradt illetményeik kifizetését. Egyben táviratot intéztek Mironescu pénzügyminiszterhez, kérve nyugdíjaik legsürgősebb kiutalását.

A Regátban emeletes házakat döntött össze az árvíz

Bucuresti-Bukarest, június 27. Az ország számos részében hatalmas árvizek sújtották a lakosságot. Galac, Bacau és különösen Barlad városok számos uccája víz alatt áll. Barladban emeletes házak dültek össze. A táviró- és telefonvonalak teljesen hasznavehetetlenek. Ahonnan a víz már elvonult, ott iszap tenger teszi egyelőre lehetetlenné a közlekedést. Csernovitzból jelentik, hogy Dölbukovinában a víz elöntötte Campolung városát, amelynek egyik hidját is elvitte. Ugyancsak elsodorta Gura Humorului városka hidját is és a főtér összes há-

zaik elöntötte. A vasúti közlekedés a Bukarest—Csernovic fővonalon megszakadt. A nemzetközi vonatokat Csernovicből Lengyelország felé el kellett indítani, anélkül, hogy Bukarestből az utasok megérkeztek volna.

A nagy árvizek következtében súlyos forgalmi zavarok keletkeztek a következő vonalakon: Barlad—Galac, Barlad—Falceni, Barlad—Ghidigeni, Crasna—Husi, Roman—Bacau, Bacau—Piatra Neamt, azonkívül Bukovinának és Beszarábiának, valamint Erdély keleti részeinek több vasútvonalain.

Féláron! Elsőranguan fest, tisztít ruhákat CZINK, Cluj

uj!

Erdélyszerte nagy lelkesedéssel fogadja a zsidóság a Zsidó Párt választási propagandamunkáját

Lezajlott a Zsidó Párt kolozsvári tagozatának nagygyűlése. Dr. Kertész Jenő nagyszabású beszéde. Bánffyhunyadon is gyűlést tartott a Zsidó Párt

Cluj-Kolozsvár, június 27. (Az Uj Kelet tud.) A Zsidó Párt választási propaganda akciója teljes erővel folyik. Vasárnap Erdélynek csaknem valamennyi megyében tartottak választási propaganda gyűlést a Zsidó Párt szervezetei. A kolozsvári helyi tagozat vasárnap délelőtt tartotta meg az Eptömunkás-Otthonban első propagandagyűlést, amelyen Szenes Károly elnökölt. Az elnök megnyitójában egységre hívta fel Kolozsvár zsidó lakosságát.

Dr. Spitzer József hatóságos beszédben mutatott rá azokra az elszakíthatatlan belső szálakra és külső kapcsolatokra, amelyek a zsidóságot egyetlen egészbe forrasztják össze. A Zsidó Párt utja az egyetlen becsületes út, amelyen a zsidó egységnek haladni lehet. A zsidó szívvel apellál, mondván, hogy az ész tévedhet számításában, de a zsidó szív őszintén csalhatatlanul viszi a tömegeket a zsidó egységfrontra.

A vallásos zsidóság szónoka a Zsidó Pártól

Rosenzweig Emanuel az ortodox zsidóság üdvözlését és csatározását tolmácsolja a Zsidó Pártnak.

— Vallási szempontból — mondotta a szónok — magas fal választhat el engem a párt egyes vezetőitől. Am az össz-zsidóság érdekei parancsolólag megkövetelik az összes zsidó erők összefogását. „Hám én li, mi li“ — ha nem segítünk magunkon, kitől várjunk segítséget? „haim nu achsav, én mataj“ — ha nem lépünk most akcióba, úgy nem lesz mikor „Esz lachot“ — van idő, amikor hallgatni kell. „ész lodábér“ — van a bezzédek is ideje — „röész laaszt“ — de eljön a cselekvés ideje is. Soha még olyan szükség nem volt a zsidó egységre, mint ma, amikor az antiszemitizmus hullámai elsöpréssel fenyegetnek mindannyiunkat.

Vigdorovics Izsó a zsidó parlamenti tevékenységét méltatja, majd felhívja a jelenlévők figyelmét arra, hogy a Zsidó Párt csak abban az esetben teljesítheti hivatását, ha a zsidóság megteszi kötelességét a párttal szemben.

A zsidó ifjuság csatlakozása

Kasztner Ernő a zsidó ifjuság csatlakozását jelenti be a párt akciójához. Lenyűltes beszédben rámutat arra, hogy a zsidó intellektuel, a zsidó iparos, kereskedő és munkás ifju előtt egyaránt bezzarultak az érvényesülés lehetőségei. Az ifjuság szív és kétségbeesztő bizonytalanságnak néz elébe. Megoldást erre a bizonytalanságra csakis a zsidó szervezetség hozhat s csak ez biztosíthat a zsidó ifjuság számára is egy jobb jövőt.

Dr. Kertész Jenő a cionisták érdemeiről

Ezután dr. Kertész Jenő, a helyi tagozat elnöke és a Zsidó Párt kolozsmegyei listavezetője mondotta el nagyszabású programbeszédét. Rámutatott arra, hogy az egyesülés után a románság teljes erővel igyekezett magának megteremteni a hiányzó középosztályt, viszont a magyar középosztály lehanyatlása magával rántotta valamennyire a zsidóságot is. A zsidóság azonban egy-két év után eszmélni kezdett. A cionisták az érdem, hogy a zsidó tömegeket eszméltre térítették, ők voltak a kovász, amely a szunnyadó energiákat megmozgatta. Sürgős tenni-valók vannak. A zsidó középosztály, a zsidó kereskedők és a zsidó iparosság, ez az egykor jómódu réteg ma rendkívül eiszomorító látványt nyújt. A zsidó kereskedőre sokszoros sullyal nehezednek az adóterhek, a zsidó iparos ki van zárva az állami szállításokból. És hol van a saját földjét művelő zsidó kigazda?

Magunknak kell kezünkbe vennünk életsorsunk irányítását

— Különösképpen pedig érhet bennünket a vád — mondotta Kertész dr. —, hogy nemcsak a magunk életével nem rördünk, de figyelmen kívül hagyjuk gyermekeink jövőjét is. Törtük, hogy gyermekeinknek az iskolában olyan könyveket adjanak kezükbe, amelyek bántó tartalmukkal kitérőlhethetetlen nyomokat hagynak a gyermek lelkében. És törtük, hogy fiainkat és leányainkat kiverjék az egyeteméről. Nincs más mód

a mentésre, mint kezünkbevenni a mi életsorsunk irányítását. Az nem elegendő, ha egy zsidó a Zsidó Párt listájára leszavaz. A tényleges zsidó kötelesség: hozzájárni a szervezkedéshez, a gazdasági és társadalmi élet minden frontján. Zsidó tömegeknek igenis politizálniuk kell, mert a politika maga az élet. A tömegek kell, hogy megszadják a párt irányát, a tömegeknek kell direktívákat adniok a vezetőknek. Gazdasági vonatkozásban csodákat lehet művelni a szervezetséggel. A politikában a Zsidó Párt csak demokratikus irányzatot képviselhet, hiszen erre kötelezi már pusztá ki-sebbségi helyzete is.

A zsidóság és magyarság kapcsolataival foglalkozik ezután dr. Kertész. Az a generáció, amely a magyar uralom alatt nőtt fel, nem felejtette és nem felejtethette el azt, amit a magyarságtól kulturális és egyéb vonatkozásokban kapott. A világtörténelem azonban más utat rendelt el a zsidóság számára. Aki a magyarság és a zsidóság között nem látja a sorsközösséget, az vak. A vak pedig ne vezessen.

A Zsidó párt természetesen küzd a zsidó tradíciók tiszteltbentartásáért is, hiszen a vallás és a kultúra nem összeférhetetlen fogalmak. A Zsidó Párt az összes zsidó frakciók közötti békének

feltétlen híve. Nem rajtunk mulott az, hogy az UER-rel általunk óhajtott békét nem lehetett megteremteni. Dr. Kertész Jenőt hosszasan ünnepelte a hallgatóság. Végül a Zsidó Párt kolozsvári ifjusági szekciója nevében Hermann Dezső mutatott rá a zsidó apák és gyermekeik közötti kapcsolat megteremtésének szükségességéről.

Letették a kolozsvári listát

A Zsidó Párt helyi tagozata egyébként ma délelőtt letette a párt kolozsmegyei jelölőlistákat. A jelölteket és ajánlókat dr. Kertész Jenő vezette a törvényszéki elnök elé. A zsidó lista a nyolcas számot kapta meg.

A vasárnapi gyűlést megelőzően szombat este értekezletre ültek össze a párt ifjusági szekciójának vezetői, akik részletes tervezetet dolgoztak ki a zsidó választások uccabizalmiak útján történő szervezését illetően. Vasárnap délután Bánffyhunyadon tartott látogatott népgyűlést a Zsidó Párt. A központ kiküldött teit meleg ünneplésben részesítették.

Az Erdélyszerte lezajlott propagandagyűlésekről lapunk holnapi számában fogunk beszámolni.

Orgiát ülnek a nácik a porosz tartományi gyűlésen

A keleti zsidók vagyonának elkobzását és a zsidó művészek kiközösítését fogadtatták el a nácik időleges többségüket kihasználva

„Nemzeti-szocializmust a zsidóknak, de ki velük Németországban! — mondotta Paperkorn náci-képviselő

„A zsidóknak nincs érzékük a német művészet iránt“

Berlin, június 27. A nemzeti szocialisták, akik már Poroszország urainak érzik magukat, valóságos orgiákat ülnek a porosz törvényhozásban. Eddigi működésüknek csúcspontját szombat éjszaka folyamán érték el. Ez a tartományi gyűlés reggel 6 óráig tartott. Az egész éjszakát betöltő tárgyalások folyamán a nácik minden alkalmat felhasználtak arra, hogy a zsidóságot és a zsidó személyiségeket támadják és sértéggessék. A reggeli órákban, amikor a középpártok és baloldaliak képviselőinek nagy része már elhagyta a termet, a nácik, felhasználva időleges többségüket, keresztülhajtolták több antiszemita törvényjavaslatuk elfogadását. A gyűlés lefolyásáról az alábbi tudósításunk számol be:

A nácik és a rituális vágás ügye

Szombat éjszaka fél kettőkor kellett volna megszavaznia a tartományi gyűlésnek a nácik által előterjesztett törvényjavaslatot a rituális vágás betiltására vonatkozólag. Amikor a döntésre került a sor, a kommunisták névszerinti szavazást kértek. A rituális vágás betiltását követelő nemzeti szocialisták és német nacionalisták többségben voltak, miután a 15 órát felemészítő gyűlés alatt sok közép- és baloldali képviselő elhagyta az ülést. A szociáldemokraták, a kommunisták és az egyetlen jelenlevő centrum-párti tartózkodtak a szavazástól. Határozatról viszont csak abban az esetben lehetett volna szó, ha a választott képviselők abszolút többsége, illetve legalább 212 képviselő vesz részt a szavazásban. Ezt a létszámot sehogysem tudták felhozni a nácik és a német nemzetiek. Hogy elkerüljék a nagy blamázt, ők sem adták le a szavazólapjaikat és

amikor a nemzeti szocialista Kerrl elnök felnyitotta a szavazóurnát, összesen egy szavazatot talált benne. Általános derültség közepette az elnök megállapította, hogy a Ház nem határozatképes. Ezzel azonban még nem bukkott meg a nácik saktolás-elleni törvényjavaslat. A rituális vágás ügyében június 6-i ülésén fog dönteni a tartományi gyűlés.

A nácik kitalálták a zsidó művészeket a német színpadról

Szombat éjszaka aztán alaposan kitombolták magukat a nácik a tartományi törvényhozásban. A centrum-pártiak és a baloldaliak nagy részének távollétét kihasználva, akik egyébként többségét képezik a tartományi gyűlésnek, a nácik törvényjavaslatot fogadtattak el, mely szerint az állami színházakban nem szerepelhetnek többé zsidó művészek. Praktikus következménye azonban nem

lehet a törvénynek, miután ellentétben áll az alkotmány 135-ik szakaszával — amely a német zsidó egyenjogúsításáról szól — és a nemzetközi szerződésekkkel. Von Gregory, a nácik javaslatának szerzője, megindokolásul ezt mondotta: „A zsidóknak semmi érzékük nincs a német művészet iránt, miként az összes semita fajoknak, sohasem alkottak nagyot a művészet terén“.

Elkobozzák a keleti zsidók vagyonát?

Hajnali öt órakor került szavazásra és elfogadásra a náciknak egy másik törvényjavaslatára a jövedelmi adótáblázat megváltoztatására, illetve a keleti zsidók vagyonának elkobzására vonatkozólag. A nácik időleges többsége folytán megszavazott törvény negyedik szakasza így hangzik:

„Az 1914 augusztus 1 óta bevándorolt zsidók összes vagyon, amely egy improduktív, de törtető faj erkölészetlen megzavargatása a Poroszországban szorított német nép terhére, maradéktalanul azonnal elkobzandó és három hét leforgása alatt a kormány által a tartományi gyűlés elé terjesztendő törvény alapján produktivizálendő az állami közmunkákban“.

Hogyan került elfogadásra ez a törvényjavaslat, ez még nem tisztázódott. A nagy zürzavarban nem lehetett megállapítani, hogy ki hogyan szavazott. Hivatalos helyről úgy állítják be a dolgot, hogy a nácik és a kommunisták szavaztak a törvény mellett. Viszont a poroszországi kommunista frakció megcáfolja ezt és kifejti, hogy

a kommunisták a keleti zsidók helyett az egykori hercegek vagyonát ajánlották elkobzásra.

Ezt elvetették. A kommunisták nem szavaztak a náci-indítvány mellett.

A törvénynek csak akkor lehetnek komolyabb következményei, ha a birodalmi kormány azt valamilyen formában magáé fogja tenni. A németországi zsidó Central-Verein kommunikét adott ki, amely többek között kifejti: „A keleti zsidók vagyonának kisajátításáról szóló indítvány elfogadását csupán demonstrációs jelentőséggel bír és semmilyen praktikus kihatása nem lehet. A kommunisták a részleges szavazásnál a keleti zsidókra vonatkozó javaslat ellen szavaztak, holott általánosságban elfogadták a kisajátításról szóló indítványt. Ezt azonban azért tartották, mert agitatorikus nehézségektől tartottak. Ha az általános javaslat ellen szavaztak volna, akkor szemükre vetették volna, hogy ellene voltak a nagy jövedelmek megadóztatásának és megrövidítésé-

nek. A szociáldemokraták egyébként tartózkodtak a végleges szavazástól. Politikai körökben hangoztatják, hogy a törvény elfogadásának nincs reálpolitikai jelentősége“.

Hasonló értelemben nyilatkozott az ITÁ-nak a porosz kormány egyik magasrangú tisztviselője.

Ezt megelőzőleg, pénteken Paperkorn lelkész, nemzeti szocialista képviselő nagy beszédet tartott, amelyben pártjának alapvető antiszemitizmusát hangoztatta, még pedig olyan formában, amelyre eddig még nem volt példa:

— Ahova csak nézünk — mondotta —, a német nép összes pozícióiban zsidókat, zsidókat és újra csak zsidókat látunk! Ebből pedig önmagától adódik a világos célkitűzés és a mi utunk iránya. Mi antiszemiták vagyunk és azok leszünk mindörökké! (Viharos taps a nácik oldalán). Emellett azonban mi nem gondolunk zsidóprogromokra. Ha éppen tudni akarjuk, mi az a pogrom, akkor lapozzák fel Eszter könyvét. Mi másképp akarjuk megoldani a zsidókérdést.

Az előttünk idegen és egyuttal gyűlölt zsidó népek egy nemzeti szocialista mozgalmat kívánunk a maga soraiban.

Elvégre meg kell adni a lehetőséget, hogy egy olyan tisztító mozgalom, mint amilyen a miénk, kiküszöbölje és kiséperje ebből a népből mindazt, amit mi eddig csak megvetéssel és utálattal tudtunk nézni, hogy ezáltal egészen más színbe kerüljön a zsidó lélek. Lehetséges, hogy egy ilyen mozgalom más vezetőket fog a nép élére állítani, mint amilyenek azok voltak, akiknek nevét évtizedek óta végighurcolja a világsajtó.

Mi kívánjuk a vezetőknek, hogy ezt a népet egy nagy zsidó nemzetté tegyék. Egy ilyen zsidó nép valahol ezen a világon megélheti ujjaépítését talpraállítását.

Hogy Krimben, avagy Palesztinában találja meg ezt a helyet, ez nekünk teljesen mindegy. De Németországból, a gazdasági és a kulturális Németországból ki a zsidókkal! (Szünni nem akaró taps a náciknál.)

Dr. Wegscheiderné szociáldemokrata képviselő nő válaszként a náciknak, akik beszéde alatt nagy lármával kivonultak a teremből. A képviselő nő Walther Rathenau hitvallását citálja Németországhoz és így kiált a nácikhoz, akik a terem bejáratánál állva lármáznak: „Ha önök gondolkoznak Paperkorn képviselőjük szavai és Rathenau hitvallása felett, akkor belátnak, hogy ez a beszéd, ami itt elhangzott, az önök létjogosultságát dezavualja“.

SPORT

A Haggibbor legyőzte a szalmári Törekvést

A román válogatott kikapott a bulgároktól

Cluj-Kolozsvár, június 27. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor nem a tervezett csapatösszeállításban vette fel a küzdelmet a jóképességű és rokonszenves játékos stílusú szalmári Törekvés ellen, mert a Rosenfeld fivérének ajánlatát a gyenge anyagi viszonyok között élő Haggibbor nem tudta honorálni, Rosenfeld II, így Trandafirescu néven Gyulafehérváron szerepelt az U-ban, Rosenfeld I. helyett pedig, miután a Haggibbor kapuvédői betegek vagy távol vannak a városból, Micu, a CFR-től kölcsönzött kitűnő kapus védte a Haggibbornak ritkán veszélyeztetett hálóját. A Haggibbor csapata a következőképpen festett: Micu, Zelig—Havas, Weintraub—Ordentlich—Klein, Hirsch (Katzender)—Katzender—(Márk)—Weisz—Márk—(Barabás)—Rosenfeld Lajos. Az együttes a Haggibbor tavaszi teljesítményei után, amióta nem is láttuk a kolozsvári pályán, meg lehetünk elégedve. A játékosok meglepő a tréner keze. A védelem szilárd, még Zelig is, bár katonáskodása miatt hónapok óta nem játszik rendszeresen. Mellette Havas klasszisztikát mutatott és igazolta a válogatottba való beállításának jogosságát. A halvesor minden pontján kitűnő volt, élén Kleinnal, aki csapatának és a mezőnynek kimagaslóan legjobb embere volt. Veszedelemes szelősége meg sem tudott mozdulni mellette, Ordentlich a régi, fáradhatatlan, szorgalmas, technikás halfjátékos. Weintraub bevált a fedezetsorban is, de szívesebben látnánk a helyén. Annál is inkább, mert a csatársor nagyon rossz volt, az egy Tulpit kivéve, aki minden támadás lelke volt és ideális beadásai mindig a legnagyobb veszélyt jelentették a Törekvés kapura. Mellette Weisz és Barabás voltak türethetők, de ők legjobb esetben egy jóképességű center mellett tudnának okosan beilleszkedni a csatárláncba. Az ilyenirányú átalakítás használna a csapatnak, mely a vasárnap mutatott játékból következett a legjobb uton van ahhoz, hogy ismét komoly együttessé nője ki magát.

A mérkőzés szép és tetszetős Haggibbor támadásokkal indul, de Ordentlich huszméteres bombája a felső kapulécra visszapattan, Weisz által visszafejelt lapdát Erdős szerencsével fogja. Rá pár percre a balszerencés Hirsch két biztos helyzetben mellé lö, Babuka bombája mellé száll. Végre a 25-ik percben, meg nem szűnő Haggibbor támadások után, Rosenfeld Lajos pontos beadását Hirsch helyezi a jobbsarokba.

A Törekvés támadásai már a halvesor falanxosán megakadtak, a továbbiakat Havas teszi ártalmatlanná. A fölény állandósul, a baloldalon szaladó támadások azonban csak addig veszélyesek, míg a belső trióhoz nem kerül a sokat szenvedett futballabda. A második féldőben sem szűnik meg a Haggibbor ostrom, de most Barabás lö két méterrel üres kapu mellé, Weisz kitéréseit Erdős mindig idejében való kifutással menti. Márk és Katzender véletlenül szépen sikerült lövéseit Erdős biztosan menti. Heves Törekvés támadások fejezik be a mérkőzést, melyet Săliceanu Gligor kifogástalanul vezetett. A Törekvés játékosai közül Erdős kiemelkedő klasszis, aki biztos góloktól mentette meg a csapatot. Mellette Perényi I., Farkas, Csikola, Tatár II, és Hold mutattak jó játékot az együttesből.

Bulgária—Románia 2:0 (0:0). Durva és emberemenő játék után a Czinczér—Burger, Albu—Rone—Steinbach—Rafinszki—Glanzmann—Schwartz—Wetzer—Bodola—Kocsis felállításban szereplő román csapat vereséget szenvedett a technikailag és taktikailag is gyengébb bolgároktól. A csapat nagy fölényrel kezdte a meccset és a győzelmet mindenké a románok javára könyvelte el.

Magyarszarmazású irónő világsikere

Seghers: A st. barbarai halászköz lázáda című regény a legnagyobb német irodalmi díjat (Kleistpreis) nyerte meg. Magyar nyelven most jelent meg, 87 lej Lepage-nál Kolozsvár. Kérjen újdonságjegyzéket.

amikor a 32-ik percben Wetzter egy özszerohanással súlyosan megsérül, ami teljesen demoralizálja a román csapatot. A bolgárok így győztek a román csapat fölött, mely most további mérkőzéseire nagy gólaránnyal kell hogy győzedelmeskedjék, ha meg akarja nyerni a Balkán-kupát. Wetzter sérülése után Sepit táviratilag Belgrádba rendelték. A kitűnő kolozsvári centerjátékos ma este le is utazott a mérkőzésekre. — A további mérkőzések során Jugoszlávia 7:1 (3:1) arányban győzött a görög válogatott fölött.

UDR—Muresul 8:2 (4:2). A Resicán megtartott mérkőzésen az UDR lehangos ellenfelét. Vasárnap így az UDR szerepel Bukarestben a Venus ellen, az országos bajnokságok döntőjében.

Vienna—Ujpest 5:3 (2:3). Az Ujpest az első féldőben biztosnak látszó győzelme után az erősen durváskodó bécsiekkel szemben vereséget szenvedett. A revánsmérkőzés vasárnap lesz Pesten és az

Ujpestnek legalább három gólaránnyal kell győznie, hogy ki ne essék a további küzdelmekből.

Magyarország uszóbajnokságain Bárány I perc alatt uszott 100 métert. A 200 m.-es stafétát a MESE előtt meglepetésszerűen az UTE nyerte. A 200 m. mell uszást Hild nyerte 2 p. 56 mp.-vel.

Unversitatea—Unirea (Gyulafehérvár) 2:2 (2:1). A jóképességű Unirea megtisztelő eredményt ért el.

Gloria (Beszterce)—Romania 3:1 (1:1). A Haggibborral eldöntetlenül játszott jó képességű besztercei csapat biztosan győzött.

A Haggibbor tennisz-serlegversenye pénteken kezdődik a magyaros tennisz pályákon. A versenyen az összes kolozsvári klubok résztvesznek és igen érdekes küzdelmekre van kilátás, mert a szezonnak ez az egyetlen csapatversenye. A hagyományos Haggibbor serlegmérkőzések iránt városszerte nagy az érdeklődés.

dukejő koronája, németül beszélő és éneklő hangos vigjátékláger, a Bol dog szívek. Főszereplők: Bárony Rózi, Magda Schneider, Georg Alex ander, Hermann Thimig. Ezen film nél kivételesen mérsékelttelan fel emelt helyárak: 15 és 25 lej. Nincs külön replé- és segélybélyeg.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Magyar Színház heti műsora

Kedd este fél 10 órakor: Evelyn, Lengyel Menyhért világhírű színműve, a budapesti Vigszínház művészegyüttesének 2-ik és bucsu vendégjé téka. Sorozatszám: 253.

Szombaton este 9 órakor: Husvétü vakáció. (Ujdonság, először!) Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona, a budapesti Nemzeti Színház művésznőinek vendégjé téka. Premier-helyárak. Páholy 5 személyre 300 lej, stb. Sorozatszám: 254.)

Vasárnap d. e. 11-kor Aranyóra. (Nagyon olcsó, a mozhelyáraknál is alacsonyabb matinéhelyárakkal! Páholy 5 személyre 80 lej, valamennyi földszinti ülés 20 lej, valamennyi erkély jegy 10 lej. Sorozatszám: 255.)

Vasárnap este 9 órakor: Porcellán. (Ujdonság először!) Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona vendégjátéka. Premier-helyárak: Sorozatszám 256.)

Hétfőn este 9-kor: Azra. (Szép Ernőnek szenzációs sikerü. Budapestben 150-szer adott színjátéka. Ujdonság először!) Bajor Gizi bucsufelépése. Premier-helyárak: Sorozatszám: 257.)

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA

Kedd fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor: Szerda fél 4, fél 6 fél 8 és fél 10 órakor: Két órai kacagás, németül beszélő hangos vigjátékláger, Anny, Főszereplők: Anny Ondra, Felix Bressart, Adele Sandrock, Huszár Pufi, Siegfried Arno. Helyárak: 10 és 20 lej, nincs külön repülő- és segélybélyeg. Csütörtök fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor: Péntek fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor: Szombat fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor: Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor: Hétfőn fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10-kor: Nagy premierfilm! Az idej filmpro-

Szilágysági autobusz-menetrend

Érvényes 1932 május 22-től.

Zălau—Simleul-Silvaniei—Cărei—Satu-Mare:

INDUL					ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.		I.	II.	III.	IV.
5-11	11-15	13-14	18-30	Zălau Vársolț Simleul-Silvaniei Tășnad Cărei Satu-Mare	8-11	9-20	13-30	20-45
5-40	11-55	13-40	19-10		7-20	8-40	12-50	20-05
6-11	12-15	14-15	19-30		7-11	8-20	12-30	19-45
7-30	—	15-—	—		5-30	—	—	18-15
8-30	—	16-30	—		4-30	—	—	17-15
9-45	—	—	—	—	—	—	16-—	

Zilahon vonatcsatlakozás Zsibó—Nagybánya felé 8.40 órakor
Autobusz Szilágy-Cseh felé 13.30 órakor

Ciucea—Simleul-Silvaniei:

INDUL					ÉRKEZIK		
I.	II.	III.	IV.		I.	II.	III.
—	10-55*	18-—	—	Ciucea Crasna Vársolț Simleul-Silvaniei	7-—	15-30	—
7-—	12-10	19-15	—		6-—	14-10	20-20
7-15	12-20	19-30	—		5-45	13-50	20-—
7-40	12-40	20-—	—		5-30	13-30	19-45

Cucsán vonat csatlakozás Kolozsvár—Bukarest felé 7.46 órakor személy, 9.07 rapid, 10.53 gyors, 16.38 személy, 18.01 gyors, Nagyvárad felé 8.12 gyors, 10.58 gyors, 16.02 személy.

Soc. Mera & Comp.

3.30: Ifjúsági előadás, 4: Magyar keserűgök, dalok, lassu és gyorscsárdások. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, utána néprajzi közvetítés, 6: Bodán Margit magyar nótákat énekel, 7: A magyar ruhaviselet története, 7.30: Az operett fejlődése, 9: Mandits szalózenekar.

Bécs, 19.25: Bruckner: VI. szimfónia, 21.05: Maris Olszewszka dal- és áriaestje. Brahms, Wolf, Strauss, Bizet művei, Berlin, 19.15: Táncest.

Frankfurt, 21: Operettrezsl, Heilsberg, 19.30: Modern dalok, Langenberg, 20: Hegedüverseny szólásokkal.

Stuttgart, 21: Operett, Varsó, 19.35: Grammfón, 22: Táncest.

Poznan, 22.15: Kávéházi zene, Milánó, 19.30: Grammfón, Róma, 17.45: Grammfón, Palermó, 17.30: Grammfón.

Prága, 19: Muzsorgszkij: Boris Godonov c. operája, Pórszony, 17.50: Magyar óra.

Brünn, 18: Mandolinhangv, Kassa, 18: Rzenekar, Belgrád, 17.30: Strauss művek, 22.50: Esti zene.

Brüsszel, 20: Wagner hangv, 22.15: Zenekari hangv, Osló, 22.15: Szór. zene, Stockholm, 20: Rzenekar.

Svájci Aleman Adó, 20: Operettrezsl, 21.05: Zongorahangv, Toulouse, 20.30: Harmonika. — 20.45: Operettzene, 21: Zenekari hangv.

A könyvnap szenzációja: Zilahy: Két fogoly

olcsó kiadás, 618 oldal, 500 lej helyett vászonkötésben 90 lej, A szökevény 88 lej. Küldje bélyegben (portómentes), vagy kérje utánvétellel Lepage-tól, Cluj.

Pályázati hirdetés

Hitközségünk keres **חבר מוסיקה ובעל תלמה** Csak elsőrangú előimádkozók és praktizált metszők nyújtsák be pályázatukat alulírott címre, kor és családi állapotuk megjelölésével. Fizetés megalapodás szerint.

Utiköltségek csak a megválasztottnak lesz megterítve. Sacueni, 1932 május hó 16.

(Jud. Bihar) Weisz Fábian hitk. elnök

APRÓ HIRDETÉSEK

Legmodernebb háromszobás komfortlakás Minerva uca 1., sétatér elején azonnalra kiadja Keeps ügyvéd házgondnok Wesselényi uca 14. sz., délután 4—6.

Villatelek Ferenc József utra néző alkalmi áron eladó. Értekezni Kepes ügyvédnél Wesselényi uca 14. sz., délután 4—6.

Félixbe kijáró vidékieknek teljes ellátást ad orth. izr. család, jutányos autójárat, fürdőbérlet, szórakozást óhajtó urleányok otthont biztosítunk. Címeiket „Doktorné” jellegre Rudolf Mosse, Oradea.

Alkalmazás. Egy ügyes, megbízható fiatalember, aki a román nyelvet bírja és 30—50.000 lej készpénz garanciával rendelkezik egy régi cégnél állandó alkalmazást nyer. Cím a kiadóba.

Keresek ügyes ügynőket esetleg nőket is házi cikkek eladására. Biztos megélhetés. Rosenzweig, Regina Maria 6.

Kerületi ügynőket keres harisnya és trikóru elhelyezésére nagy gyár. Komoly ajánlatokat csak ismert és bevezetett ügynőktől kér Agencia de Publicitate Schuler Bukarest, Carada 2. „Ciorapi” jellegre.

Tornászni tanítanék minimális összegért, esetleg német, román tanulás ellenében. Str. Londrei 20.

Sapkahorgolást mindenféle formában, selyem és gypjuból olcsón vállalok. Calea Decabal 13. (volt Rudolf-ut) jobbra utolsó ajtó.

HIRE

Két hír

Velencei jelentés szerinti kvestura egy rendeletet szerint a Lidón ezután szabad fürdőruhában járást is jelenti, hogy az udéglők és a kávéház területekben vagy piszamos területekben szabad fürdőruhában járni tilos. Ugyanez a rendelet arról is, hogy a Lidón a fürdőruhában el legyenek tisztva, valamint a rendeletnek is tilos fürdőruhában járni. Igaz, hogy a fürdőruhák soha sem látszóttak a józsis iskolapédáján, hogy minden józsis e nagyobb respektust váltanak azon része, mely fürdőruhák közötti dílyozza. De... De félő, hogy keveset törődik a Lidónban található fürdőruák jövedelmével. Mert: rendelet azt, hogy ebben férjhezmenendő urúly, hogy, hány örökfiatal asszony, cseréli ki az Olaszországi fürdővárosba, te Műndébe szóló vasúti csak nem kívánhatják vendékkvestura, hogy egy szál fekete ruhában vesztsek el utjuk edéglőkben, sőt kávéházak. Mert: tisztelettel kérdezőrköptány urtöl: aki egész?...
Ezzel egyidejűleg jömből, hogy az amerikai Newyork közelében egy tókony nyaralóhelyet létegtajai többnyire művészek, ügyvédek, sőt lelki nyaralóhelyen meztelen egész nap (uccakon, kávéházak terraszain járkahtatnak. Eddig nem jelentkezett mondja a kávézók száma napról-nap növekedik.

Hát izé... szép, szép modernség, de azért még szzen hallottunk már Ne nudizmus híveinek kegeiről, na de meztelen már kicsit sok! Mert ha néhány kisportolt meztelenül szaladgál a de az még is csak fürdővéd meztelenül fogadj. Azagy milyen tekintélkissé pocakos orvosnal állapítja meg egy ügyhölgy pacienségének előváját... Hogy ne besenyhén szólva, igen kúamikor a lelkész egy fügefalevél kíséretében nek a tiszta erkölcsről

Egyszóval a két hatjuk, hogy Európa nem bírja a tempót. E tos: hogy a velencei között hölgyeknek leállig begombolkozni kova menni... üdülni meg ne halljuk többé használt panaszt, hogy ezek az emberek, ahely nák a hazai ipart, miszik a drága pénzt...

Sziában alkotm alakult. Londonból életbelépett az új akademia rezsimje. A királykódja az országnak, tartozik kormányozni.

Frontharcosok és res összetűzése Antwerpenből jelentik: A be kongresszusuk befejez rendeztek, amelyet köntéttel megzavarta nek csak fegyverhaszn rendbontókat a főtvo Tiz sebesültet kórház

HIREK

Két hír

Venecei jelentés szerint, a rendőrkészlet egy rendeletet adott ki, mely szerint a Lidón ezután csak a strandon szabad fürdőruhában járni. A hír azt is jelenti, hogy az utcákon, a vendéglők és a kávéház terrasszaiban fürdőruhában vagy pizsamában megjelenni tilos. Ugyanez a rendelet intézkedik arról is, hogy a Lidón a férfi és női fürdőbabinok el legyenek egymástól választva, valamint a rendelet szerint a tenger is tilos fürdőruhában.

Igaz, hogy a fürdőruhában táncoló párok soha sem látszottak azonosoknak a józsiság iskolapéldájával. Igaz az is, hogy minden jóérzésű emberből a legnagyobb respektust váltja ki a rendezvények azon része, mely a férfi és női fürdőbabinok közötti táncolást szabályozza. De... De félt, hogy ez a rendezvényeket törődik a Lidón ez évben lebonyolítandó fürdőforgalommal és annak jövedelmével. Mert: mit tudja ez a rendezvény, hogy ebben az évben hány rendezmenendő urilány, hány félvilági hölgy, hány örökfiatal negyven éves asszony, cseréli ki az Olaszországba való utasítást jegyét mondjuk egy németországi fürdővárosba, tessék fel Svine Mündébe szóló vasuti jeggyel. Mert: csak nem kívánhatja azt a venecei rendőrkészlet, hogy ezek a hölgyek egy szál fekete ruhában állig felöltözve veszítsék el utjuk célját utcán, vendéglőkben, sőt kávéházak terrasszaiban. Mert: tisztelettel kérdezzük meg a rendezvény vezetőjét: akkor minek az egész?...

Ezzel egyidejűleg jön a hír Newyorkból, hogy az amerikai meztelen szekta Newyork közelében egy gyönyörű birtokon nyaralóhelyt létesített. A szekta tagjai többnyire művészek, írók, orvosok, ügyvédek, sőt lelkesek is, akik a nyaralóhelyen meztelenül fürdenek, sőt egész nap (uccákon, vendéglőkben és kávéházak terrasszaiban is) meztelenül járhatnak. Eddig négyszáz nyaraló jelentkezett mondja a hír, de a jelentések száma napról-napra rohamosan növekedik.

Hát izé... szép, szép ez a fenenagy modernség, de azért mégis... Mert hiszen hallottunk már Németországban a nudizmus híveinek kertjeiről, helységeiről, na de meztelen fürdőhely... Ez már kicsit sok! Mert az még hajdán a néhány kispártolt jóalakú fiatal nő meztelenül szaladgált egy elzárt helyen, de az még is csak furcsa, hogy az ügyvéd meztelenül fogadja a klienseit... Avagy milyen tekintély lehet annak a kassai pocok orvosnak, aki meztelenül állapítja meg egy ugyancsak meztelen hölgy pacienseinek előrehaladott histériáját... Hogy ne beszéljünk arról az anyhén szótva, igen különös látványról, amikor a lelkes egy vasárnap délelőtt a fejével kísérletben, prédikál híveinek a tiszta erkölcsről...

Egyszóval a két hírből megállapíthatjuk, hogy Európa mégis csak öreg, nem bírja a tempót. Egy azonban biztos: hogy a venecei paradicsomból kitűzött hölgyeknek legalább nem kell állig begombolkoznia és legalább lesz kova menni... üdülni. De akkor aztán meg ne halljuk többé azt a banalitásig használt panaszt, hogy: ejnye, ejnye, ezek az emberek, ahelyett, hogy pártolják a hazai ipart, mindig külföldre vitelik a drága pénzt... (j. e.)

Sziában alkotmányos monarchia alakult, Londonból jelentik: Sziában eltelte az új alkotmányos monarchia rezsimje. A király továbbra is uralodik az országnak, de törvényhozással tartozik kormányozni.

Frontharcosok és kommunisták véres összetűzése Antwerpenben. Antwerpenből jelentik: A belga frontharcosok kongresszusuk befejeztével felvonulást rendeztek, amelyet kommunisták elleni támadással megzavartak. A karhatalomnak csak fegyverhasználatlaltal sikerült a rendbontókat a főútvonalról kiszorítani. Tíz sebesültet kórházba szállítottak.

Magyar Színház

Ma este bucsuzik a

VIGSZINHÁZ

Lengyel Menyhért nemzetközi sikerű darabjában:

Az EVELYNBEN

Játsszák: Makay Margit, Törzs Jenő, Rajnay Gábor és a Vigszínház együttese. Rendező: Hegedüs Tibor.

— Hamis ezerkoronásokat gyártott egy csehszlovák nyomdatulajdonos, Prágából jelentik: A reichenbergi rendőrség letartóztatta Bartl nyomdatulajdonost, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy hamis ezerkoronásokat gyártott. Két kliséjét lefoglalták a nyomdában. Bartl azzal védekezik, hogy reklámcélokra készítette a kliséket.

— Különös bűnügyben folytat nyomozást a norvég rendőrség. Londonból jelentik: Bergenben jelentés szerint a norvég rendőrség nagyarányú nyomozást folytat egy különös bűnügyben. A kikötő közelében a nyílt tengeren moterosónakot találtak, melyben két apró leányka zokogott egy borzalmasan megcsontított női holttest mellett. A gyerekek csak nagysokára tudták valahogyan közölni, hogy az anyjuk megismerkedett valakivel, aki esónakkirándulásra vitte őket. Amikor már a nyílt tengeren voltak, késsel nekítámadt az anyjuknak s több késszurással megölte, majd a vízbe ugrott s elszökött.

PODEOL (ezelőtt PODOŁ) Láb-ápolókrém és Láb-izzadási elleni

szer. Este lábviz után egy gyogyorónyi nagyságu Csanda-féle PODEOL-lal lábait jól bemasszírozza s evvel egy csapásra megszüntette a legmakaesabb láb-izzadást, kellemetlen szagot, égő érzést, puffedséget, Lábait üden, frissen tartja, a járást végtelenül kellemessé teszi. Hatása utolérhetetlen. Kapható gyógyszer-tárakban és drogueriakban. Készíti CSANDA gyógyszerár, Oradea

— Marokkóban előnyomultak a franciák. Párizsból jelentik: A Magas Atlasztól délre és keletre, Marokkóban francia osztagok előnyomulnak. A bennszülöttek az eddig érkezett jelentések szerint nem zavarták meg ellenállásukat az előnyomulást.

— Halálra ítélték egy budweisi földmi vesasszonyt. Prágából jelentik: A budweisi esküdszék halálra ítélte Vilcek Katalin földmivesasszonyt, aki hónapokkal ezelőtt sógornőjét azon célből, hogy annak vagyonához hozzájusson, meggyilkolta s holttestét kutbadobással akarta elrejtetni.

— Mindennapos székszorulás, vastag bélhurut, felfuvadás, oldalfájás, légségi zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzugás, szédülés és lehangoltság eseteiben a termeszetes „Ferenc József“ keserűviz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől. Nagyevű orvosok a Ferenc József vizet fényes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy uriszabóságomat Calea Reg. Ferd. (Ferenc József ut) 32. alól Piata Unirei (Főter) 29. (Corso-mozgó épület emelet) alá helyezem át. Az árat a mai viszonyokhoz mérten jelentősen leszállítottam. A n. é. közönség további szíves pártfogását kéri Dávid Áron.

— Egy hawaii tűzhányó kráterébe dobta meggyilkolt kedvesét egy fiatalember, majd ő is utána ugrott. Newyorkból jelentik: A Hawaumaui hawaii tűzhányó kráteré közelében egy William Nunes nevű fiatalleber szerelmesét, Margaret Enyt agyonlőtte, majd a holttestét a kráterbe dobta s maga is levetette magát az 1200 lábnyi mélységbe.

— Kéjgyilkosság áldozata lett egy bécsi kisfiu. Bécsből jelentik: A Hohe Warte pálya közelében egyik gyümölcsbódében 10 éves kisfiu borzalmasan megcsontított holttestét találták. A rendőrség kéjgyilkosságot sejt. Az áldozat bécsi magyar szülők gyermeke. Neve Péter Ferenc.

— Doktoráavatás. Nussbaum Endrét (Nussbaum Sámuel fia Oradeáról) a lipcei egyetemen orvosává avatták.

— Árverési hirdmény. „1932 július 8-án délelőtt 9 órakor a cluji járásbírószék telekkönyvi osztályának 91-es számú szobájában el lesz adva bírói árverésen a cluji Piata Stefan cel Mare 7. és Strada Baba Novac 15. szám alatti ingatlan. Kiáltási ár 2.000.000 lej. Az ingatlanak évi bérjövödelme cca 270.000 lej. Az érdeklődők felhívattatnak az árverésen való részvételre.

A feltételekről részletes felvilágosítást ad dr. C. Peris Béla ügyvéd Cluj, Str. Memorandului 24, délután 4—6 óra között.”

— Kassay Károly jubileuma. Egy nagy magyar színész, névszerint Kassay Károly ünnepli július 2-án Kolozsváron színészi működésének negyvenöt éves jubileumát. A régi kolozsvári színházlátogató közönség körében még sokan emlékeznek erre a kivételes tehetségre, nagy színi szerepre, aki éveken keresztül ragadtatta el játékaival a kolozsvári színházba járó közönséget is. Kassay Károly annak a nagy színészgenerációnak tagja, amely a múlt század nyolcvanas éveiben Szentgyörgyi Istvánnal, Hegedüs Gyulával és Kovács Gyulával a modern magyar színészet megalkotói közé tartozott s aki az opera operett és a dráma területén egyformán maradandót alkotott. Kassay Károly neve Budapest színházi közönsége előtt épp oly ismeretes mint az összes nagy magyar színházi városok közönsége előtt. Évtizedeken át rajongtak érte s ő ezt a rajongást nemcsak kivételes talentumával, hanem elragadó, meleg, általános emberi vonatkozásban is kitűnő egyéniségével is kiérdemelte. Negyvenöt éves színészi pályáján a sikernek megszámlálhatatlan sorozata fűződik nevéhez. Pozsonyban, Temesváron, Nagyváradon, Budán, Debrecenben, Marosvásárhelyen évtizedeken keresztül állott a közönség szeretetének és elismerésének középpontjában. Csak a mai viszonyok között képzelhető el, hogy ez a nagyszerű színész szerződés nélkül maradhatott. Megdöbbentő, szinte hihetetlen dolog ez. Eppen ezért mindazok, akik valaha is gyönyörködtek Kassay Károly művészetével, kell, hogy résztvegyenek jubileumán; kell, hogy lehetővé tegyék ennek az istenáldotta színésznek, hogy a megalázó gondoktól megszabadulhasson. A július 2-ki jubilaris estély a kolozsvári katolikus főgimnázium nagy termében fog lezajlani, amelynek védnökei Majláth Gusztáv Károly gróf, római katolikus püspök, Hategan C. Emil erdélyi miniszter, Boross György unitárius püspök, dr. Jelen Gyula főgondnok és Maria Filotti, a bukaresti színházzindító elnöknője lesznek. A műsoros estélyen, melyen Kassay Károly legdicőségesebb szerepeiből fog részleteket előadni, közre fognak működni Rózsa Anna operanékesnő, Inczedy-Joksmann Ödön, Zsizsmann Rezső karmester, Bretán Miklós operanékes, Berényi-Placsintár Nuszi asszony, Albert Böske, Szöcs Tibor, Daly János és Udvardi József. A kolozsvári közönség körében a jubilaris estély iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

RAPRÓL NAPRA

Nurmi a marathoni távon új világ-rekordot állított fel két óra 22 perc 3.8 mp. idővel. Ha starttilalmát fel fogják függeszteni, részt vesz az olimpiász marathoni futóversenyén is.

Bach születésének 250-ik évfordulóján, 1935-ben jubilaris ünnepek lesznek Németországban a német Bach-társaság rendezésében.

A losangelesi olimpiász súlyemelő versenyekkel fog kezdődni. Ugy hírlik, hogy Egyiptom nem indítja versenyzőit s így Franciaország, Ausztria és Németország sáncsai megerősödtek. Valószínű, hogy az osztrák Franz Andrichnek fogja nyerni az olimpiai bajnokságot.

Dublinben az eucharisztikus kongresszus elérkezett zárófejezetéhez. Tegnap 12 biboros, 150 érsek és püspök, 2000 lelkész és egy millió hívő jelenlétében mise volt, amelyet nagy papi segédlettel a baltimorei érsek pontifikált. Utána Lauri biboros, a pápa legátusa beszédet mondott s áldást osztott. A pápa a Vatikánban végighallgatta a rádió át közvetített ünnepi zárómisét s ennek befejeztével rövid rádiószózatot is intézett a klerushoz és a hívőkhöz.

A Paramount után a Fox filmgyár is elhatározta, hogy Európa számára Párizsban fog filmeket gyártani első sorban francia, de más európai nyelveken is.

Amerikában legújabb reklámtrükk az, hogy a szóraközéhek nézőterén tiz-tizenöt kopasz ur egymás mellett helyet foglal, mindenikük fején más és más betűvel. Ha a betűket összeolvassák, reklámmondat jön ki. Az ötletnek nagy sikere van. A reklámkopaszokra meg is jegyezték Newyorkban, hogy sok ember feje egész tartalmával sem tudja megkeresni kényerét, míg ezek megélik a fejük felületéből is.

Rasputin egyik briliánsokkal kirakott érdemrendjét egy friedrichstrassei ékszerész üzletéből ismeretlen tettes ellopta. A rendelet filmtársaságnak adták kölcsön a készülő Rasputin film céljaira. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a tettes fanatikus gyűjtő lehet, vagy pedig orosz emigráns, aki hivatott Rasputinnak.

1931-ben az Olaszországban járt külföldiek száma 919 ezer 484 volt. E számban nem szerepelnek azok, akik hajókon és gépkocsikon érkeztek Olaszországba. Legnagyobb volt az elmult évben az idegenforgalom Olaszországban május, június, augusztus és szeptember hónapokban.

Anna Sten orosz származású német filmszínésznőt Amerikába szerződtettek filmekre, de fizetését csak attól az időponttól kezdve folyósítják, amikor igazolja, hogy már jól beszél angolul.

A megfertőzött város. Hogyan tette tönkre Szatmár város társadalmát a totijáekszendély? címmel írta meg a Gyilkos e heti slágereikét. Ebben a számban folytatódik a nagy érdeklődés mellett megindult „A földalatti hármak“ című kollektív regény, amit 9 kitűnő erdélyi író ír. Ezenkívül az alábbi szenzációs cikkeket közli a Gyilkos legfrissebb száma: Zsidó magyarok és magyar zsidók, Választási kulisszatitkok, Medgyes a folytonzó város, Kik akarták elgáncsolni Hegedüs Nándor jelölését Váradon, A Dreher-sörgyár lehengerel, Rezsimváltás Dicsőben, Vásárhelyi Krónika, Feketeszesz-panama Szászrégenben és egy sereg érdekes közlemény. Egy szá mára 10 lej.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Hatvanezer főnyi paraszttüntetés Bukarestben a király és Maniu mellett

Maniu hatalmas beszédet tartott a nemzeti parasztpárt bukaresti népgyűlésén

Bucuresti-Bukarest, június 27. A nemzeti parasztpárt tegnap tartotta meg népgyűlését Bukarestben. Az Eforia terméi szükeknek bizonyultak a megjelent bukaresti polgárság, Ilfov és Vlasca megyei parasztszervezetek befogadására, úgy hogy az összes környékbeli utcák zsúfolva voltak hallgatósággal, amelyhez megafonon közvetítették a szó noklatokat. Magát a népgyűlést grandiózus tüntetés előzte meg. Mintegy hatvanezer főnyi választó négyes sorokban felsorakozva elindult először a Calea Victoriei, ahol a pártklub erkélyén álló Maniu Gyula és a párt egész vezérkara előtt vonultak el, majd a királyi palotánál. Károly király a palota erkélyén állva fogadta az óriási tüntetést. Másfél óráig tartott a felvonulás. Az egyes szervezetek és falvak küldöttségei sorra meghajtották zászlóikat az uralkodó előtt, akit láthatóan impresszionált a nép lelkes ünneplése és a demonstráció hatalmas arányai.

A népgyűlés első szónoka az ilfovi szervezet elnöke Madgearu volt, majd Popovici Mihály beszélt. Mihalache nagyszabású beszéde után Maniu Gyula emelkedett szólásra, akit hosszú percekig tartó meg-megújuló taps és éljenzés fogadott.

Amikor végre szóhoz jutott, megindult hangon jelentette ki, hogy ez a demonstráció nem neki, nem is a személynének, hanem annak az eszmének és azoknak a céloknak szól, amelyet a nemzeti parasztpárt képvisel. Ha le is mondtott a párt elnökségéről, nem távolodott el soha attól a párttól, amellyel évtizedes harcok soha el nem muló közössége kapcsolja össze, hanem hű katonája maradt pártjának, ezzel is példát kívánva nyújtani a fegyelmeteliségre, szolidaritásra, kötelesség teljesítésre és hűségére. A nemzeti parasztpárt minden egyes tagjának azzal a meggyőződéssel kell a pártot szolgálnia, hogy ezzel a hazáért dolgozik. Mert ennek a pártnak a célkitűzései és ideológiája a román nemzet és a román állam jövője és boldogulása. A nemzeti parasztpárt a legmélyebben és igaz meggyőződéssel monarchistikus és diktatórikus érzelmű, de ez a párt egyedül az is, amely a jogot, az igazságot és a társadalmi egyenlőséget irta fel zászlajára.

Maniu ezután foglalkozik a párt választási manifesztumában kifejtett elveivel és hangsúlyozta, hogy a nemzeti parasztpárt iránt a külföld bizalma két ségtelenül megmaradt, és máris több jelét látja ennek az országnak. Ennek a bizalomnak a segítségével a nemzetközi krízis romániai hatásait is könnyebben fogjuk elviselni és legyőzni. Ha azonban a külföld, amelynek szintén megvan a maga baja és gondja, nem is segíthetne és támogathatna bennünket, akkor sem szabad kétségbeesni. A román nép, a büszke, komoly és dolgozó nép nem vesztheti el önbizalmát a jövő iránt. Ha a jelen pillanatok, Európa történelmének e nehéz korszaka nem is mutatják meg világosan a perspektívát egy pillanatra sem szabad elveszíteni a bizalmat sem az emberiség jövője, sem

Maj Dekameron.

Az Uj Irók

Szerkesztő: Móricz Zsigmond.
Ára 90 lej.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az ország és portóköltés előzetes beküldése ellenében (bélvegyben is), vagy utánvétellel.

pedig a román állam és a román nemzet jövője iránt.

Maniu azzal fejezte be beszédét, hogy a nemzeti parasztpártnak példát kell nyújtania az egységre, szolidaritásra és hűségére és akkor a párt teljesíteni fogja történelmi hivatását.

Maniu beszédét állandó tapsok és ovációk közepette tudta csak elmondani, majd a beszéd végeztével még percekig tartott a tömeg lelkes tüntetése. A nagygyűlés a késő délutáni órákban ért véget. A hallgatóság, amely a Calea Victoriei áthaladó Mihai Vajdának is lelkes tüntetést rendezett, a legteljesebb rendben vonult el, a parasztszervezetek és különvontok hagyták el a fővárost.

Jorga és Vaida szenzációs táviratváltása Munteanu-Râmnic inzultálása miatt

Mégis Jorgaé maradt az utolsó szó

Bucuresti-Bukarest, június 27. Munteanu Râmnic, a Jorga kormány volt belügyi államtitkára szombaton Ploestiben tartózkodott, mint az ottani érettségi bizottság egyik tagja. A volt államtitkár az uccán megtámadta egy 70 főnyi tömeg, amelynek több tagja inzultálta is. Munteanu Râmnic egy bíró segítségével elmenekült, majd jelentést tett a rendőrségnek, ismeretlen támadói ellen. Egyben táviratot intézett Jorgához és Vajda miniszterelnökhöz, aki viszont az uralkodónak jelentette az inzultust.

Jorga a következő táviratot intézte a miniszterelnökhöz:

Vajda urnak, Bukarest

Az ön kormányzata alatt Ploestiben megverték Munteanu Râmnic volt államtitkárát. Önnek nincs ehhez semmi mondanivalója?

Jorga

A miniszterelnök erre a következőket válaszolta:

Jorga, volt miniszterelnök

Valeni de Munte

Mélyen felháborodva a Munteanu Râmnic ur elleni merényleten, azonnal elrendeltem a legsürgősebb szigorú vizsgálatot még mielőtt az ön

panaszát megkaptam volna. Minden lehetőséget el fogok követni, hogy ezt a derék emberekből álló országot megszabadítsam ama keleti politika maradványaitól, amely az elmúlt kormány alatt annyi szenvedést okozott számos kiváló férfinak, így Gafencu volt államtitkárnak is. stop, kérem támogasson engem ebben a munkában stop

Vajda

Jorga, hogy övé legyen az utolsó szó, így válaszolt:

Vajda, jelenlegi miniszterelnök Bukarest

A banda, amely Ploestiben hivatalos cégér alatt operált nem hasonlítható össze a brailai csendőrökkel (Gafencu annak idején a brailai csendőrségen érte inzultus.) stop. Az a Kelet, amiről ön beszél felszabadította önöket nyugatiakat, stop. Az én közreműködésem nem felelhet meg ellenfeleimnek stop

Jorga

A miniszterelnök a vizsgálat lefolytatásával Goma Paul közigazgatási vezérfelügyelőt bízta meg, aki a Jorga-kormány alatt államtitkára volt a belügyminiszteriumnak.

Napról-napra nő a véres polgárháboru veszélye Németországban

E héten újra minisztertanácsra ül össze a birodalmi kormány. Goebbels véres uszítóbeszéde. Tegnap ismét véres vasárnapja volt Németországnak

A bajor kormány ostromállapottal áll ellent Hitlerék fenyegetésének

Berlin, június 27. Németországban szinte napról-napra, óráról-óra nő a véres polgárháboru veszélye. Ugy látszik, azok a jóslatok, melyek szerint a júliusi választások polgárháboruba fulladnak, nem egészen alaptalanok. A junker-reakció által felszabadított hitlerista agresszivitás egyre féktelenebbül és merészebben tombol. A Papen kormány szándékai nagyon is átlátszóak lettek. Most már nyilvánvaló, hogy Hitler rohamcsapatának egyenruháviselését csak azért engedélyezte Papen-kormány, hogy ezáltal lehetővé tegye, helyesebben indokoltan állíthassa be a diktatura vagy az ostromállapot bevezetését.

Hitlerék uszításai nem ismernek ha-

tárt. Csak természetes, hogy a demokrácia hívei, valamint a szocialisták és kommunisták ezekre az agresszivitásokra szintén erélyes gesztusokkal válaszolnak. A véres összetűzések így egyre gyakoribbakká lesznek és máris a polgárháboru jellegét öltik.

A polgárháboru kilátásait erősíti a bajor kormány erélyes állásfoglalása is. A bajor kormány ugyanis vasárnapra valószínűleg ostromállapotot tartott fenn Münchenben és egész Bajorországban.

Hitlerék megint csak fenyegettek

Erre azért volt szükség, mert Hitlerék azzal fenyegettek meg a bajor kormányt, hogy vasárnap negyvenez

nyi nemzeti szocialista rohamcsapatot küldenek Münchenbe, hogy a bajor kormányt az egyenruha-tilalom felülgészítésére bírják. Az arcátlan fenyegetésre a bajor kormány nem hátrált meg, hanem Bajorország összes fontosabb pontjait rendőri csapatokkal szállotta meg. Münchenben pedig gépfegyveres osztagokat lehetett az uccán látni és páncéltankok rohantak mindenfelé.

Délfelé azonban kiderült, hogy Hitler, úgy a tegnapi is véres finaléval kísérelték meg fenyegetésük bevalóságosítását. Hitler ugylátszik jól ismeri csöcselékét, s így nem merete őket a bajor főváros felé elindítani annak tudatában, hogy ott „megfelelő” bánásmódban fognak részesülni.

Ismét birodalmi minisztertanács

A bajor kormány magatartása természetesen a birodalmi kormányra sem tévesztette el hatását. A kormány elhatározta, hogy még e hét folyamán újra minisztertanácsra ül össze, amelyen részletesen foglalkozni a belpolitikai helyzettel. Nem lehetetlen, hogy ez a minisztertanács lesz az, amely az ostromállapotot és a diktatura kérdésével egész komoly formában foglalkozni, amelynek elrendelése azonban egész Németországot vérbe és lángba borítaná.

Goebbels polgárháborúra uszít

Hogy a Papen kormány szándékai mennyire tisztátalanok, arra Goebbels náci-vezér legutóbbi beszéde a legjobban bizonyíték. A náci-vezér ebben a beszédeben kimondottan polgárháborura izgatott és a nemzeti szocialisták bosszúját követelte. Kijelentette, hogyha valamelyik náci-vezérnek csak a hajszála is meggyőző, akkor olyan módon fognak bosszút állani, amilyenre még nem volt példa a történelemben. Ugyanakkor Goebbels arcátlan hipokrizissal arról panaszkozott, hogy a polgárháboru sok áldozatot követel a náci sorakból. Ennek megakadályozására a kivételes állapot elrendelését és a kommunista párt betiltását követelte.

Tegnap is véres vasárnap volt Németországnak

Mint az utóbbi időben minden vasárnap, úgy a tegnapi is véres finaléval végződött Németországban. Felsősziléziában több helyütt nemzeti szocialisták és kommunisták között véres összetűzések voltak, két halálos áldozattal és mintegy negyven súlyos sebesülttel. A szászországi Chemnitzbe és környékén is voltak összetűzések a szélsőséges pártok hívei között. A sebesülteken kívül egy Reichsbanner elvét vesztette Chemnitzben az összetűzések során.

Dr. KULCSAR ISTVAN:

Bevezetés az individuál pszichológiába

Tartalmi kivonata: Az ösemlélekismerete. — Az egén, mint célirányította egység. — A szervek fogyatékosága. — A „fiziológiai fogyatékoság”. — A fogyatékoság létrejöttének tényezői. — A fogyatékoság-érzés kompenzációja, a személyiség fejlődésvonala. — Az ideges jellem. — A tehetség. — Gyerekkori hibák. — Idegesség és elmebaj. — Elzúllás és bűnözés. — Szexualitás problémája. — A kutúra. — Nevelés. — Az idegesség gyógyítása. — Önévelés. — Függelék: Az individuálpszichológia története.

Ára 98 Lei. — Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. sz. Telefon 9-77.

Taxa postală plătite in num. No. 224.716 929. Sz és ta

da Baron L. Pop (v. Telefon: 9-77. Elő Havonta 110, negyed évre 600, egészévre 10 földre: Havonta 1, né félére 6, egészévre 10 detések díjszabás szer KELET” az erdélyi zsidóság egyetlen nap keink utánnomását rás megjelölésével en

Valamivel talán erelmesebben

A Vaida-kormány ellete nem nagyon válik ségére.

Egészen nevétséges magánvállalatoktól, ho zessék ki tisztviselőik bizonylatot tudnak fel

Nemcsak nevétséges képtelen ez a követelés. Mert nehéz feltételek lyik vállalat felcsapott ja adóspiclijének és ad ki nem fizeti az adóhá

De ugy látszik a p nincis is jól informálva helyzetéről.

Mert ha informálva tene, hogy a magánva már régen lekopirozta rendszerét és a febru

jusban vagy júniush áltajában nem irigyle tisztviselők.

De ha akad is olya mai viszonyok között egy kis időrendi sorra baj van.

Mert ugy gondoljuk, előbb megkapja a fizet jut egy kis összeg az tésére.

De előbb adót fizet kapni, ez enyhén szolv ség.

Van az államnak ép arra, hogy valamivel inkasszáljon.

Tessék ugy általá manyzásban és közle talmesebben...

Rien ne va plu

Macdonald minden lausannei konferencia ménytelenül.

Tehát minden bizon nül fog végződni.

Eredménytelenül peo már csak egyetlen s van felépítve egy k hétésege, ott valami h baj van.

Julius 7-én lezárul ferencia ülészaka és a főbizottságnak dönt féle javaslatok ügyéb

Az előjelek szerint negativummal fog ve javaslatok, annak ell több állam mellette valóságba átmenni.

Mi történhet ezután Rien ne va plus...

szokta mondani a h lette-asztalnál, amikor elveszett.

Valószínű, hogy E sainak többsége és rendszere Lausanne e ehhez a „Nincs továb

Kelet és Nyugat, E országának nyomorgó kispolgárai mint utó hitüket és reményük genfi konferenciákra ket, elszántságukat e letésainak mákonyává

S ha ez a két kon eredményt hozni, fo lis szankciók nem fo

ciózni az elbágyadt akkor a tömegek má ácsapni a teljes rem ménytelenység hangula vetlen akciók terület

S azok, akik Lausa még tehettek volna tek: teljes mértékben ni a tömegek életét.

Az éhséget tudniill fiával, még kevésbé e cepciókkal megszün

Már pedig azok a amelyeket Herriot, va képviselnek, külön kö cia, vagy angol kott